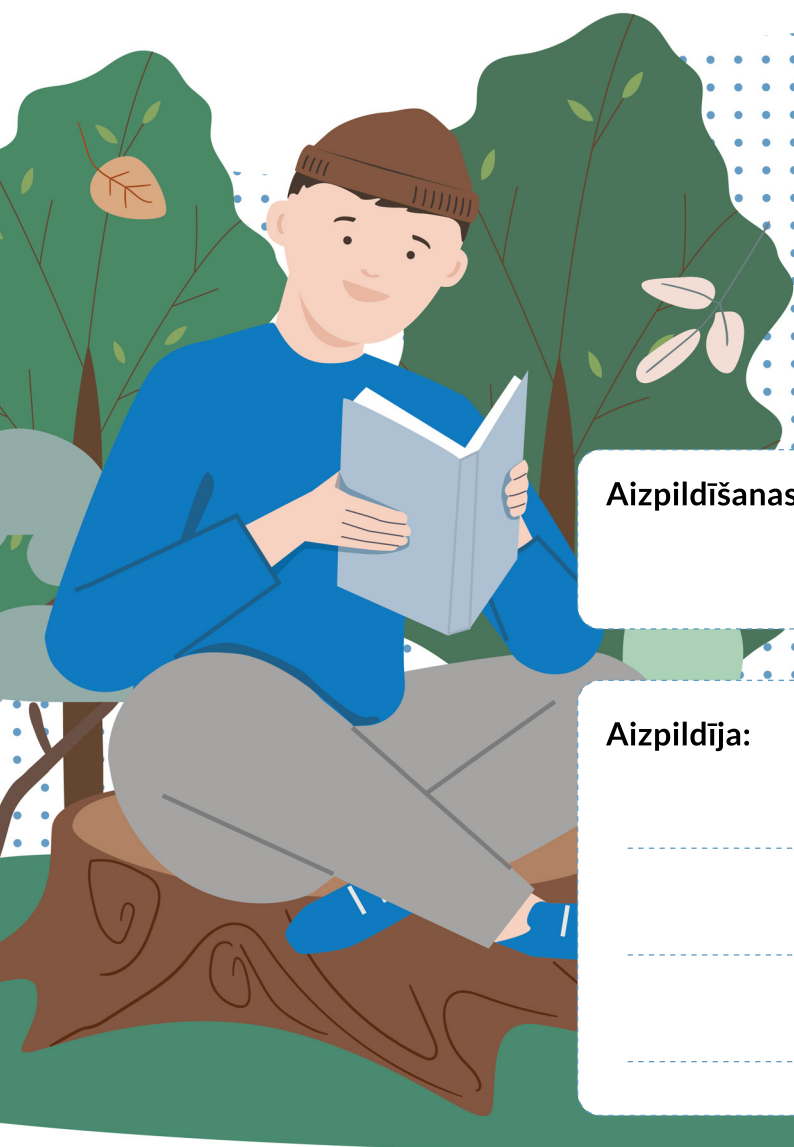




# EKO- AUGSTSKOLU VIDES NOVĒRTĒJUMS



Aizpildīšanas datums:

Aizpildīja:

---

---

---

# SATURA RĀDĪTĀJS

Ievads .....	3
Ekoaugstskolu pamattēmas:	
1. Enerģija .....	7
2. Transports .....	15
3. Atkritumi .....	24
4. Ūdens .....	33
5. Pārtika .....	40
Ekoaugstskolu papildtēmas:	
6. Vide un veselība .....	49
7. Augstskolas vide un apkārtnē .....	56
8. Mežs .....	65
Ekoaugstskolu apkopjošās tēmas:	
9. Bioloģiskā daudzveidība .....	72
10. Klimata pārmaiņas .....	80
Līdzdalība/Mācību saturs .....	87

Augstskolas vides ietekmju novērtējuma (turpmāk VN) mērķis ir palīdzēt Ekopadomei izvēlēties atbilstošu prioritāro tēmu un izstrādāt augstskolas vides situācijai piemērotu rīcības plānu, kas palīdzētu mazināt iestādes radīto ietekmi uz vidi.

Rūpīgi izvērtējot visas iespējamās vides ietekmes augstskolā, VN:

- 1 palīdz skaidrāk apzināties esošās vides ietekmes un sākotnējo situāciju augstskolā un tās apkārtnē;
- 2 nodrošina to, ka būtiskas vides ietekmes netiek atstātas novārtā;
- 3 parāda, kurās jomās jau ir ieviesti videi draudzīgi risinājumi un kurās to trūkst;
- 4 palīdz izvirzīt reālistiskus mērķus un noteikt prioritātes veicamajām rīcībām;
- 5 dod iespēju studentiem un citiem iestādes pārstāvjiem uzzināt un izprast konstatētās problēmas, viņu ietekmi uz tām, kā arī motivēt rīkoties;
- 6 palīdz gada garumā un turpmākajos gados izvērtēt un saskatīt realizēto aktivitāšu rezultātus un sasniegumus.



## KAS JĀŅEM VĒRĀ

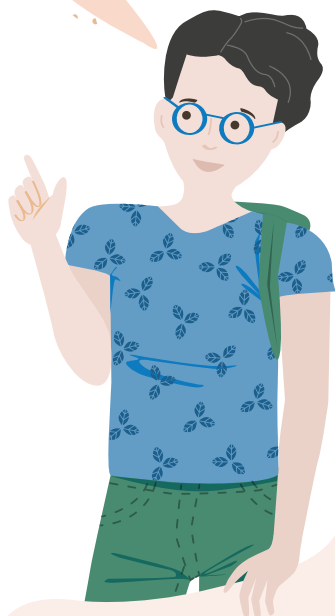
VN veic Ekopadome, iesaistot pēc iespējas vairāk augstskolas pārstāvju – citus studentus, akadēmiskās, saimnieciskās, iepirkumu, attīstības daļas, augstskolas administrācijas, studentu pašpārvaldes vai citu studentu grupu pārstāvjus.

Pirms uzsākt VN, ir svarīgi sagatavoties – Ekopadomes ietvaros laikus sadalīt pienākumus, izplānot veicamās darbības, uzskaitīt nepieciešamos resursus, apzināt iesaistāmos augstskolas pārstāvjus utt.

Veicot VN, nepieciešams izmantot dažādas izpētes metodes, tās savā starpā kombinējot. Piemēram, iestādes apsekošanu, anketēšanu, intervēšanu, novērošanu, diskusijas, mērīšanu, svēršanu u. tml. Atsevišķās situācijās nepieciešama speciālistu vai konkrētu augstskolas pārstāvju sniegtā informācija vai dati.

Ir svarīgi, lai VN, tāpat kā Ekoaugstskolu prioritārās tēmas, labi iekļautos mācību saturā. Sākotnēji tas augstskolām var būt liels izaicinājums, taču ir iespējams veikt studiju programmu auditu, lai noskaidrotu, kuros studijuursos jau ir līdzīgas tēmas, un uzsākt sadarbību ar mācībspēkiem, kas VN procesu var integrēt savos studijuursos. Turpmāk augstskola var strādāt pie tā, lai arvien lielāku vides novērtējuma satura, procesa plānošanas un izpildes daļu, kā arī vairāk vides un ilgtspējas tēmu iekļautu mācību saturā un pētnieciskajā darbībā. Lai to būtu vieglāk īstenot, ir sagatavots materiāls

Pirms sāc  
novērtējumu, šo  
noteikti izlasi!



**Šis izvērtējuma tabulas jāpilda visiem Ekoaugstskolu programmas dalībniekiem.**

Pirmo gadu pievienojušās augstskolas pilda tabulas piecās pamattēmās (enerģija, transports, atkritumi, ūdens, pārtika) un nākamgad izpēta arī atlikušās tēmas.

*Svarīgi! Gadījumā, ja augstskolas kompleksu veido vairākas ēkas un nav iespējams izvērtēt visas ēkas vienlaicīgi, tad var veikt izvērtējumu izlases kārtībā. Ja ēkas ir būvētas dažādos laika periodos, ir ar ievērojami atšķirīgu tehnisko aprīkojumu vai energoefektivitāti, tad svarīgi izvērtēt dažādas ēkas – gan 21. gadsimtā būvētas, gan vecākas, gan lielākas, gan mazākas utt. Šādos gadījumos Ekopadomei ir ieteicams sadarboties ar konkrētās ēkas vai fakultātes vadību, studējošo pašpārvaldi vai citiem pārstāvjiem.*

(atrodams šeit: [ej.uz/eko-studiju-temas](http://ej.uz/eko-studiju-temas)), kurā atradīsiet idejas un piemērus, kā vides un ilgtspējas tēmas sasaistīt ar dažādām studiju jomām.

Katras VN tēmas noslēgumā ir jāizveido kopsavilkums – jāpiefiksē, kas darbojas vislabāk, kur nepieciešami uzlabojumi, un pats svarīgākais – jāpārdomā darbības, ko iekļaut rīcības plānā un ko augstskolas pārstāvji īsteno, lai situāciju uzlabotu.

VN katru gadu tiek veikts pirms rīcības plāna sastādīšanas, lai novērtētu esošo situāciju un konstatētu jomas, kurās ir manāmi vai vēl joprojām nepieciešami uzlabojumi. Taču VN var izmantot arī visa gada garumā, veicot pārraudzību un izvērtēšanu. Kad kādas rīcības plāna aktivitātes ir paveiktas, izvērtējiet rezultātus un salīdziniet ar sākotnējo novērtējumu.

Ir svarīgi informēt studentus un augstskolas pārstāvjus par VN konstatēto. Ekopadome var izveidot kopsavilkumu, vizualizēt datus un caur iespējami dažādiem informācijas kanāliem un dažādos veidos izplatīt informāciju.

## KĀ STRĀDĀT AR ŠO VIDES NOVĒRTĒJUMA FORMU

Šajā VN formā katrai tēmai ir 6 sadaļas:

1. Ievads
2. Augstskolas izvērtējums
3. Zināšanu, attieksmju un paradumu izvērtējums
4. Tēmas padziļināta izpēte
5. Ilgtermiņa salīdzinājums
6. Datu izvērtējums

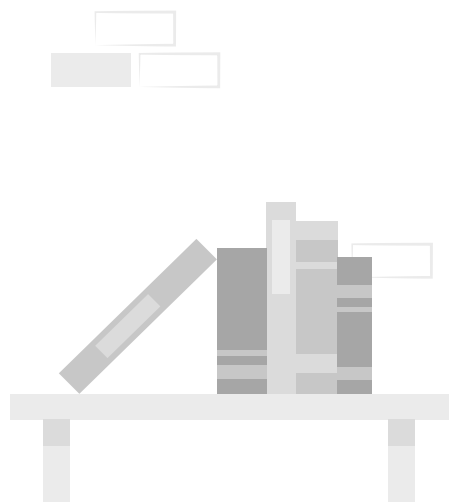
No 6 sadaļām **vissvarīgākās ir 2., 5. un 6. sadaļa**. Tās aizpilda visām tēmām. Savukārt, 3. un 4. sadaļu tikai prioritārajā tēmā, ar ko akdēmiskajā gadā strādās vairāk. Izņēmums ir klimata pārmaiņu tēma, kurai nav atsevišķi izdalīta 2. sadaļa jeb augstskolas izvērtējums, jo to veido izvērtējuma dati enerģijas, transporta un pārtikas tēmās. Šīs tēmas zināšanu, attieksmju un paradumu izvērtējumu var veikt reizē ar augstskolas izvērtējumu citās tēmās.

## AUGSTSKOLAS IZVĒRTĒJUMS

Svarīgākā VN daļa ir augstskolas izvērtējuma tabula, kur katrā tēmā jānovērtē augstskolas vides ietekmes skalā no 1–5. Ja kāds no jautājumiem objektīvu apstākļu dēļ neatbilst jūsu augstskolai, to varat neaizpildīt, pie jautājuma norādot N/A (nav attiecināms). Tāpat ir iespējams katras tēmas izvērtējuma tabulu papildināt ar saviem jautājumiem.

**Atcerieties! Šī sadaļa ir domāta augstskolas reālās situācijas novērtējumam, nevis kā anketa iestādes pārstāvju viedokļa noskaidrošanai.**





## ZINĀŠANU, ATTIEKSMJU UN PARADUMU IZVĒRTĒJUMS

Visās tēmās pievienoti jautājumi studentu un citu iestādes pārstāvju zināšanu, attieksmju un paradumu izvērtējumam. Šo izvērtējumu var veikt aptaujas veidā. Jautājumus iespējams rediģēt, kā arī ieteicams aptaujas papildināt ar saviem jautājumiem. Ja nepieciešams, varat pievienot aptaujai jautājumus par respondentu informāciju, piemēram, pārstāvētā studiju programma, vecums, dzimums u. tml. Ieteicams aptaujāt ne tikai studentus, bet arī mācībspēkus, administrācijas un tehniskos darbiniekus, kā arī citus iestādes pārstāvjus.

**Aptaujas aicinām veikt katru gadu tikai izvēlētajā prioritārajā tēmā vai tēmās, kā arī iepriekš īstenotajā tēmā (salīdzinājumam).**

Ir svarīgi izvērtēt, cik liela daļa no visiem studentiem un augstskolas pārstāvjiem ir aptaujāta un vai izvēlēta respondentu grupa labi pārstāv jeb reprezentē visus studentus un augstskolas pārstāvjus, proti, tiek nodrošināta dažādu studiju virzienu, vecumu, dzimumu pārstāvniecība, kā arī iesaistīti dažādu līdzdalības līmeņu pārstāvji (aktīvi, mazāk aktīvi).

Šajā VN formā nav nepieciešams norādīt aptauju rezultātus, varat tikai piefiksēt būtiskākos secinājumus datu izvērtējuma sadaļā. Aptaujas tiek pildītas elektroniski Ekoskolu datu bāzē vai izmantojot citus digitālos rīkus, piemēram, **google forms** aptauju formu. Šo aptauju izplatīšanu un apkopošanu jāuztic studentiem.

## ILGTERMIŅA SALĪDZINĀJUMS

Ir svarīgi ievākt datus ilgtermiņa salīdzinājumam. Šajā sadaļā katrā tēmā doti daži ievācamo datu piemēri. Daļu no tiem, piemēram, elektroenerģijas patēriņu, ir viegli noskaidrot, savukārt, citu datu noskaidrošanai nepieciešama papildu izpēte vai zināšanu, attieksmju un paradumu izvērtējuma aptauju analīze.

Ja nepieciešams, varat izvēlēties un ilgtermiņa datu salīdzinājuma tabulā norādīt arī citus jūsu augstskolai būtiskus indikatorus.

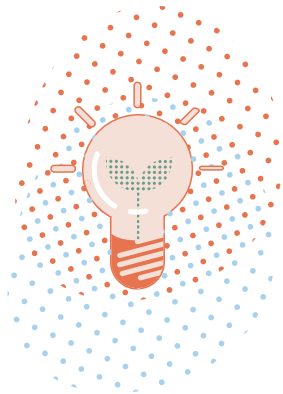
## DATU IZVĒRTĒJUMS

Datu izvērtējums jeb kopsavilkums ir būtisks posms pirms rīcības plāna tapšanas. Tam jābūt vispusīgam! Svarīgi piefiksēt gan visus secinājumus no augstskolas novērtējuma tabulas, gan secinājumus no pārējām sadaļām, piemēram, no zināšanu, attieksmju un paradumu izvērtējuma aptaujām. Proti, datu izvērtējumā jāpievieno arī secinājumi par studentu un citu augstskolas pārstāvju izpratni, attieksmi un paradumiem. Vēlāk tas var palīdzēt izvirzīt izglītojošus mērķus.



- Ir svarīgi novērtējuma veikšanas laikā nodrošināt, lai dati būtu uzticami un salīdzināmi. Uzticamāku rezultātu gūšanai vēlams vienu tēmu apskatīt vairākām Ekopadomes darba grupām. Piemēram, ja tēmā gandrīz visi jautājumi ir novērtēti ar augstāko vērtējumu "5", ir svarīgi vēlreiz kritiski pārskatīt metodes un atbilstību reālai situācijai.
- Neaizmirstiet pievērst uzmanību ne tikai mācību auditorijām, bet arī darba kabinetiem un citām augstskolas telpām.
- Veicot atkārtotu izvērtēšanu, pēc iespējas aptaujājiet tos pašus cilvēkus.
- Novērtējot izmaiņas, vienmēr izmantojiet vienas un tās pašas mērvienības un izvērtēšanas metodes, lai dati būtu pēc iespējas precīzāki.
- Pēc novērtējuma veikšanas izveidojiet vizuālu apkopojumu, ar kura palīdzību varēsiet iepazīstināt ar rezultātiem visu augstskolu.





# ENERĢIJA



## IEVADS TĒMĀ

Ikdienā patērējot elektrību un ziemā siltumu, augstskola rada enerģijas ražošanas pieprasījumu. Lai enerģijas ražošanai izmantotu mazāk dabasgāzes un citu fosilo resursu, ir būtiski novērst nelietderīgu elektrības un siltumenerģijas patēriņu. Ir svarīgi mācīt enerģijas taupīšanas principus visiem studentiem, veidojot pamatu viņu rīcībai ikdienā.

## AUGSTSKOLAS IZVĒRTĒJUMS

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Dienās, kad mācību telpas ir pietiekami gaišas, gaismas <b>netiek</b> ieslēgtas	Reti	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vienmēr
Mācību telpas, kur gaisma tiek izslēgta, kad tur neviena nav	0–20% (no visām telpām)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	100 % (no visām telpām)
Gaitenēs, kāpņutelpās un tualetēs gaisma tiek izslēgta, kad šajās telpās neviena nav	Reti	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vienmēr
Telpas, kur izmanto efektīvas spuldzes (fluorescentās vai LED)	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	100%
Telpas, kur izvietoti atgādinājumi par elektrības taupīšanu	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	100%
Telpas, kur logi ir tīri un nebloķē saulesgaismu	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	100%
Sadzīves tehnika, kas atbilst A energoefektivitātes klasei	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	100%
Telpas, kur datori <b>paliek ieslēgti</b> , kaut gan ilgu laiku netiek izmantoti	100%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	0–20%
Telpas, kur projektori <b>netiek</b> izslēgti, kaut gan tobrīd nav vajadzīgi	100%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	0–20%
Mācību telpas, kur elektroierīces pa nakti tiek atvienotas no tīkla	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	100%

		1	2	3	4	5	
Telpas, kur iespējams atsevišķi pielāgot radiatoru siltumu	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	100%
Telpas, kur radiatori un ventilācijas lūkas nav aizsegtas	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	100%
Brīvdienās augstskolā tiek uzturēta zemāka temperatūra	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Bieži
Logi un durvis ir noblīvētas (nelaiž iekšā pa šķirbām aukstumu)	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	100%
Telpas tiek vēdinātas, apkures sezonas laikā ilgstoši turot nedaudz pavērtus logus, t. i. "vēdināšanas režīmā"	Bieži	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nekad
Apkures sezonā telpas tiek vēdinātas cikliski, piemēram, reizi stundā uz pāris minūtēm pilnībā atverot vaļā logu, pirms tam <b>izslēdzot</b> apsildes ierīces telpā vai zem loga	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Bieži
Telpas, kur logiem ir aizkari vai žalūzijas, kas naktī tiek aizvērtas, lai mazinātu siltuma zudumus	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	100%
Apkures sezonas laikā tiek monitorēta gaisa temperatūra telpās, lai izdarītu secinājumus par apkures intensitāti	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Regulāri
Vai augstskolā ir uzstādītas iekārtas, kas ražo siltumu vai elektroenerģiju no atjaunīgiem energoresursiem?	Nav uzstādītas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir, vairāki veidi
Vai bieži, vārot tēju vai kafiju, daudz uzvārītā ūdens paliek pāri?	Bieži	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Reti
Kāda ir karstā ūdens temperatūra ūdens krānos?	Plaucējoša	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Atbilstoši silta
Vai iespējams regulēt karstā ūdens temperatūru augstskolā?	Nē	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Jā, visur

JŪSU JAUTĀJUMI		1	2	3	4	5	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	



# ZINĀŠANU, PARADUMU UN ATTIEKSMJU IZVĒRTĒJUMS

Šo izvērtējumu var veikt aptaujas veidā. Jautājumus iespējams rediģēt, kā arī ieteicams aptauju papildināt ar saviem jautājumiem. Svarīgi aptaujāt ne tikai studentus, bet arī citus augstskolas pārstāvjus, piemēram, mācībspēkus, administrācijas darbiniekus, tehniskos darbiniekus. Tādēļ aptaujā ieteicams pievienot jautājumu, kur respondenti atzīmē, vai pārstāv studentus vai darbiniekus.

Vai ikdienā pievēršat uzmanību siltuma un elektroenerģijas taupīšanai?

Nekad

Retos gadījumos

Dažreiz

Vairumā gadījumu

Vienmēr

Kāpēc ir svarīgi taupīt elektroenerģiju un ziemā siltumu? (*mini divus iemeslus*)

---

---

Kādas rīcības, jūsu prāt, palīdz ietaupīt visvairāk elektrības vai siltuma! (*Nosauciet 3*)

---

---

Cik bieži, esot **augstskolā**, jūs rīkojaties tā, lai taupītu enerģiju?

Nekad

Retos gadījumos

Dažreiz

Vairumā gadījumu

Vienmēr

Cik bieži, esot **mājās**, jūs rīkojaties tā, lai taupītu enerģiju?

Nekad

Retos gadījumos

Dažreiz

Vairumā gadījumu

Vienmēr

Elektroierīces arī gaidīšanas režīmā patērē elektroenerģiju.

Tāpat arī lādētāji, kas atstāti kontakta ligzdā, bet nav savienoti ar uzlādējamo ierīci.

Vai atvienojat no elektrības ierīces un lādētājus, kad tos neizmantojat?

Nekad

Retos gadījumos

Dažreiz

Vairumā gadījumu

Vienmēr

Lieli siltuma zudumi bieži rodas nepareizas telpu vēdināšanas dēļ.

Vai mēdzat ziemā ilgstoši atstāt logus nedaudz pavērtus, tā sauktajā "vēdināšanas režīmā"?

Nekad

Reti

Dažreiz

Bieži

Vienmēr

Vai jūsu mājoklī ir iespējams regulēt temperatūru apkures sezonā?

Jā, visur

Daļā telpu

Nē

Kāda temperatūra ir jūsu mājoklī ziemā?

Vidēji \_\_\_\_\_ °C

Ziemas laikā temperatūra augstskolas telpās jums šķiet:

pārāk augsta, bieži ir karsti

nedaudz par augstu, jāvalkā viegls apģērbs

tieši laikā, ne par aukstu, ne par siltu

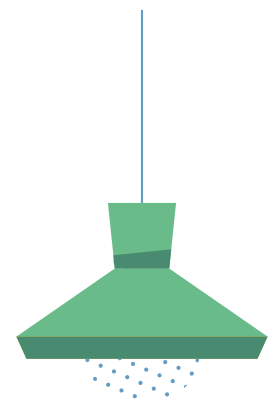
pārāk zema, reizēm salstu

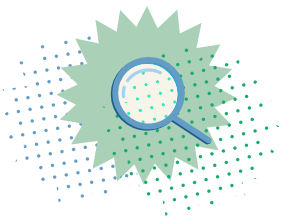
Cik būtiska jums liekas enerģijas taupīšana, lai samazinātu ietekmi uz vidi?

ļoti būtiska

tā ir svarīga, tomēr nav būtiskākā ietekme uz vidi

enerģijas taupīšana nevar būtiski samazināt mūsu ietekmi uz vidi





## TĒMAS PADZIĻINĀTA IZPĒTE

Šeit pievienots ieteikums, kādus vides aspektus būtu nepieciešams izpētīt padziļināti. Taču iespējams pētīt arī citus tēmai atbilstošus vides aspektus. Ieteicams tēmas padziļinātu izpēti uzticēt studentiem, integrējot to mācību procesā. Idejas tēmas sasaistei ar studiju jomām un pētniecības virzieniem atradīsiet šeit: [ej.uz/eko-studiju-temas](http://ej.uz/eko-studiju-temas)

- 1 Izmantojot Vides izglītības fonda CO<sub>2</sub> kalkulatoru vai citu rīku, aprēķiniet augstskolas radīto oglekļa pēdas nospiedumu. Noskaidrojiet, kurās jomās CO<sub>2</sub> emisijas ir lielākās, un izvirziet priekšlikumus, ko varētu darīt, lai situāciju uzlabotu. Nosakiet mērķus oglekļa pēdas nospieduma pakāpeniskai samazināšanai. Vairāk informācijas: [co2.videsfonds.lv/ka-stradat](http://co2.videsfonds.lv/ka-stradat)
- 2 Sadarbībā ar ekspertiem, veiciet padziļinātu augstskolas enerģijas auditu.

## ILGTERMIŅA SALĪDZINĀJUMS

Tabulā norādīti daži ilgtermiņa indikatoru piemēri, taču augstskola var noteikt arī citus sev būtiskus indikatorus, piemēram:

- kopējo enerģijas patēriņu;
- siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas;
- kāda daļa patērētās enerģijas iegūta no atjaunīgajiem energoresursiem;
- klimata pasākumu kampaņu efektivitāti;
- u.c.

Ja ēku daudzveidība vai citi aspekti neļauj ieteiktos indikatous izmantot ilgtermiņa salīdzinājumam, tad augstskola var izvēlēties sev piemērotus jautājumus no augstskolas izvērtējuma tabulas un sekot līdzi izmaiņām gadu no gada. Vai arī veikt padziļinātu enerģijas auditu noteiktos laika intervālos.

Kas jānoskaidro	Gads				
	...				...
Elektrības patēriņš oktobrī (kWh)					
Elektrības patēriņš gada laikā (kWh)					
Siltuma patēriņš novembrī (kWh)					
Siltuma patēriņš gada laikā (kWh)					
Augstskolas ietekme uz klimata pārmaiņām (tonnas CO <sub>2</sub> )					

## EKOPADOMES VIEDOKLIS

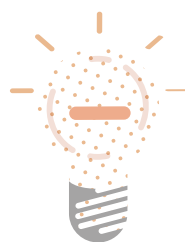


Kas pēc novērtējuma  
datiem jūsu augstskolā  
**vislabāk darbojas** saistībā  
ar enerģijas tēmu?





## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kuros jautājumos  
enerģijas tēmā  
nepieciešami uzlabojumi?

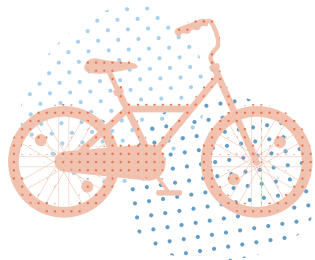


## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Ko Ekopadome **varētu darīt**, lai ieviestu šos uzlabojumus, t.i. kas būtu jāiekļauj rīcības plānā?





# TRANSPORTS



## IEVADS TĒMĀ

Studenti var nokļūt augstskolā dažādos veidos – gan ar personīgo auto, gan sabiedrisko transportu, kā arī ar velosipēdu vai kājām. Dažiem studentiem auto ir vienīgā iespējamā izvēle. Tomēr daudzos gadījumos Ekoaugstskolas var veicināt ceļu līdz augstskolai veikt ar videi draudzīgākiem pārvietošanās veidiem, kas var uzlabot arī garastāvokli un veselību.

## AUGSTSKOLAS IZVĒRTĒJUMS

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Kāda daļa studentu dodas uz augstskolu ar velosipēdu vai kājām?	0–10%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāk nekā 40%
Cik droši ir doties uz augstskolu ar velosipēdu?	Ir vairāki bīstami posmi	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir veloceliņi, satiksme ir piemērota un droša
Vai augstskolas teritorijā ir pietiekami daudz drošu velonovietņu?	Nav drošu novietņu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Novietnes ir drošas un pietiekami daudz
Vai augstskolā ir notikušas velosipēdu zādzības?	Jā, regulāri	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nav notikušas
Kāda daļa studentu dodas uz augstskolu ar sabiedrisko transportu?	0–10 %	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāk nekā 40%
Kāda daļa augstskolas darbinieku dodas uz darbu ar velosipēdu, kājām vai sabiedrisko transportu?	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāk nekā 80%
Cik droši gājējiem ir pārvietoties pa augstskolas teritorijā esošajiem ceļiem un vietām, kur tiek novietotas automašīnas?	Ir vairāki bīstami posmi	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Satiksme ir gājējiem piemērota un droša
Cik bieži notiek pasākumi vai akcijas, kas aicina ierasties augstskolā kājām, ar velosipēdu vai sabiedrisko transportu?	Nenotiek	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Notiek vairākas reizes gadā

		1	2	3	4	5	
Vai augstskola lieto un popularizē rīkus, kas mudina izmantot personīgās automašīnas braukšanai kopā (piemēram, fiziskus vai tiešsaistes ziņojumu dēļus, lietotnes, domubiedru grupas sociālajos tīklos u. tml.)?	Nelieto šādus rīkus, nepopularizē	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Bieži lieto un popularizē
Vai augstskolas īpašumā ir elektroauto, kurus darbiniekiem ir iespējams izmantot darba vajadzībām?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir vairāki, plašas iespējas izmantot
Cik tuvu augstskolas ēkas (-u) ieejai atrodas autostāvvietas vai tiek izlaisti ar automašīnām atvestie pasažieri, radot draudus veselībai no izplūdes gāzēm?	Pie pašas ieejas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vismaz 100 m no ieejas
Vai augstskolas tuvumā apstājušās automašīnas izslēdz dzinēju un nepiesārņo gaisu, ja nākas ilgāk gaidīt pasažierus vai līdzīgos gadījumos?	Pārsvarā neizslēdz	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vienmēr izslēdz, ir atgādinošas zīmes
Vai augstskolas ēku(-as) no apkārt esošās satiksmes norobežo koki vai dzīvžogs, kas mazina gaisa piesārņojumu no izplūdes gāzēm?	Nav koku vai dzīvžoga	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Pilnībā norobežo
Vai augstskolas iepirkumos ir ņemts vērā, cik tālu tiek vesti produkti vai piegādes transporta CO <sub>2</sub> emisijas?	Nav ņemts vērā	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir ņemts vērā, augstskola vienmēr izmanto Zaļo publisko iepirkumu

JŪSU JAUTĀJUMI		1	2	3	4	5	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	





# ZINĀŠANU, PARADUMU UN ATTIEKSMJU IZVĒRTĒJUMS

Šo izvērtējumu var veikt aptaujas veidā. Jautājumus iespējams rediģēt, kā arī ieteicams aptauju papildināt ar saviem jautājumiem. Svarīgi aptaujāt ne tikai studentus, bet arī citus augstskolas pārstāvjus, piemēram, mācībspēkus, administrācijas darbiniekus, tehniskos darbiniekus. Tādēļ aptaujā ieteicams pievienot jautājumu, kur respondenti atzīmē, vai pārstāv studentus vai darbiniekus.

Kādus transportlīdzekļus esat izmantojis(-usi) pēdējo 4 nedēļu laikā? (atzīmē visus atbilstošos)

Privātā automašīna

Īrēta automašīna

Autobuss

Taksometrs

Motocikls

Velosipēds

Elektriskais  
skrejriteni

Vilciens

Tramvajs vai  
trolejbuss

Pārvietojos kājām

Cits:

Kuru no iepriekš minētajiem transportlīdzekļiem esat izmantojis(-usi) **visvairāk** pēdējo 4 nedēļu laikā?  
(viena atbilde)

Kādēļ tieši šo transporta veidu?

Vai ikdienā domājat, kā samazināt savas oglekļa emisijas?

Jā

Nē

Dažreiz

Nezinu, kas ir  
oglekļa emisijas

Kā jūs visbiežāk nokļūstat augstskolā?

Kājām

Ar velosipēdu

Ar sabiedrisko  
transportu

ar automašīnu,  
braucot viens(-a)

ar automašīnu,  
braucot kopā ar kādu

Cits:

Atzīmējiet attālumu, ko parasti veicat līdz augstsskolai:

līdz 3 km

3–5 km

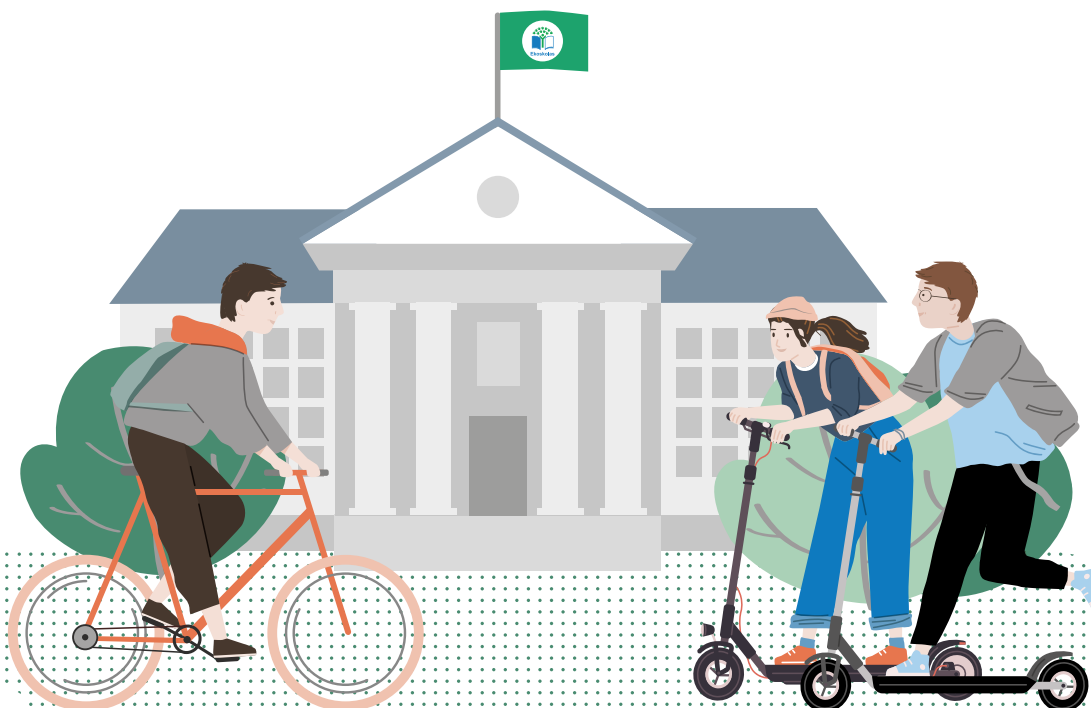
5–10 km

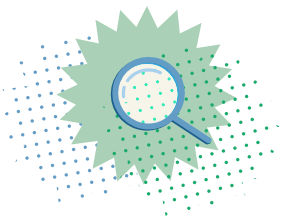
vairāk nekā 10 km

Vai jums šķiet, ka ceļā uz augstskolu būtu nepieciešami kādi uzlabojumi, lai padarītu **iešanu** uz augstskolu drošāku un patīkamāku? Ja jā, kādi tie būtu?

Vai jums šķiet, ka ceļā uz augstskolu vai pašā augstskolas teritorijā būtu nepieciešami kādi uzlabojumi, lai padarītu **braukšanu ar velosipēdu** uz augstskolu drošāku un patīkamāku? Ja jā, kādi tie būtu?

Kādēļ, jūsuprāt, ir būtiski veicināt un vairāk izmantot videi draudzīgus pārvietošanās veidus?

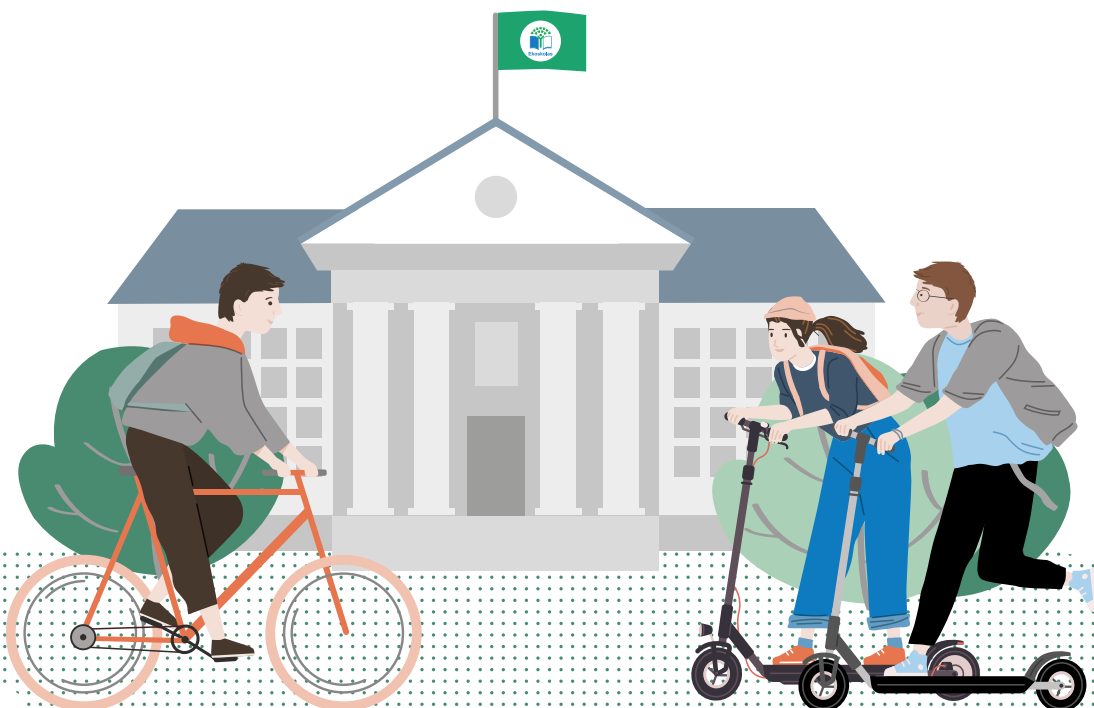




Šeit pievienots ieteikums, kādus vides aspektus būtu nepieciešams izpētīt padziļināti. Taču iespējams pētīt arī citus tēmai atbilstošus vides aspektus. Ieteicams tēmas padziļinātu izpēti uzticēt studentiem, integrējot to mācību procesā. Idejas tēmas sasaistei ar studiju jomām un pētniecības virzieniem atradīsiet šeit: [ej.uz/eko-studiju-temas](http://ej.uz/eko-studiju-temas)

Veiciet padziļinātu transporta infrastruktūras izpēti jūsu augstskolas apkārtnē. Piemēram:

- 1 Pievērsiet uzmanību kājāmgājēju maršrutiem. Noskaidrojiet, kuri ir studentu un augstskolas darbinieku biežāk lietotie maršruti. Apsekojiet tos un veiciet piezīmes par to pozitīvajām un negatīvajām iezīmēm, piemēram, gājēju ietvju esamību, ceļa segumu, sliktu apgaismojumu, bīstamiem krustojumiem u. tml.
- 2 Līdzīgā veidā izpētiet velomaršrutus, kas ved uz augstskolu. Kā arī aplūkojiet esošās velonovietnes un izdariet secinājumus par to, vai tajās pietiek vietas, vai tās ir pieteikami drošas (cik bieži tiek reģistrēti velosipēdu zādzību gadījumi), vai velosipēdus ir viegli pieslēgt pie statīviem utt. Noskaidrojiet, vai ir vietas, kur būtu nepieciešams ierīkot jaunas velonovietnes.
- 3 Pievērsiet uzmanību sabiedriskajam transportam. Cik tuvu vai tālu no augstskolas ēkām atrodas pieturas, kādi ir kursēšanas grafiki, vai tie labi sakrīt ar nodarbību sākuma un beidzu laikiem, kādi uzlabojumi būtu nepieciešami?
- 4 Attiecībā uz autotransportu, izvērtējiet cik droši gājējiem un velobraucējiem ir augstskolas teritorijā esošie ceļi, pa kuriem pārvietojas automašīnas, t.i. vai automašīnas netraucē gājējiem un velobraucējiem. Izdariet prognozes par elektroauto sastopamības biežumu tuvākajā nākotnē un novērtējiet, cik elektroauto uzlādes stacijas būtu nepieciešamas ierīkot augstskolas teritorijā.



# ILGTERMIŅA SALĪDZINĀJUMS

Tabulā norādīti daži ilgtermiņa indikatoru piemēri, taču augstskola var piefiksēt arī citus sev būtiskus indikatorus.

Kas jānoskaidro	Gads					
	...					...
<b>Studenti, kas oktobrī uz augstskolu dodas:</b>						
kājām (%)						
ar velosipēdu (%)						
ar sabiedrisko transportu (%)						
ar automašīnu, braucot kopā ar kādu (%)						
ar automašīnu, braucot vieni (%)						
<b>Darbinieki, kas oktobrī uz augstskolu dodas:</b>						
ar kājām, velosipēdu vai sabiedrisko transportu (%)						
ar automašīnu, braucot vairāki kopā (%)						
ar automašīnu, braucot tajā vieni (%)						





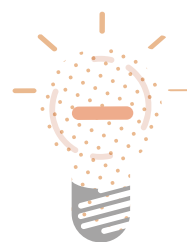
## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kas pēc novērtējuma  
datiem jūsu augstskolā  
**vislabāk darbojas** saistībā  
ar videi draudzīgu  
transportu?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kuros transporta  
jautājumos nepieciešami  
uzlabojumi?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Ko Ekopadome **varētu darīt**, lai ieviestu šos uzlabojumus, t.i. kas būtu jāiekļauj rīcības plānā?





# ATKRITUMI



## IEVADS TĒMĀ

Parasti mēs pat neapzināmies, cik daudz atkritumu radām un ko ar tiem darām. Atkritumu rašanos nosaka mūsu ikdienas paradumi – tāpēc Ekoaugstskolas uzdevums ir radīt tādu vidi, kurā rodas pieradums **samazināt** atkritumu rašanos, **atkārtoti izmantot** un **pārstrādāt** tos. Ir svarīgi arī izdomāt risinājumus, lai novērstu atkritumu izmešanu tam nepiemērotās vietās.

## AUGSTSKOLAS IZVĒRTĒJUMS

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai augstskolā, veicot iepirkumus, izvērtējat, no kurām lietām varētu atteikties vai kuras varētu nepirkt, lai pēc tam neradītu liekus atkritumus?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Katru reizi
Vai augstskolā, veicot iepirkumus, izvērtējat to ietekmi uz vidi, iepakojumu, kalpošanas ilgumu, izmantošanas iespējas, izcelsmi u. tml.?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Katru reizi
Vai izvērtējat, kuras no šķietami nevajadzīgām un ārā metamām lietām var lietot atkārtoti, saremontēt, pārveidot u. tml.?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Katru reizi
Vai augstskolā ir iespēja apmainīties ar lietām, piemēram, grāmatām, apģērbiem vai citām?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Regulāri notiek šādas aktivitātes
Cik bieži darbinieki drukā dokumentus, kurus iespējams lietot un uzglabāt elektroniski?	Bieži	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nekad
Vai drukājot un kopējot tiek apdrukātas abas papīra puses?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vienmēr, kad iespējams
Vai tiek uzkrātas un padarītas pieejamas no vienas puses apdrukātas papīra lapas otrreizējai izmantošanai?	Nav pieejamas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Brīvi pieejamas vairākās vietās
Vai augstskolā ir atgādinājumi, kas aicina neradīt liekus atkritumus?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairākās vietās, viegli pamanāmi
Vai augstskolas pasākumos tiek lietoti vienreiz lietojamie trauki?	Bieži	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nekad

		1	2	3	4	5	
Vai augstskolas pārstāvji bieži lieto vienreizējās glāzītes no karsto dzērienu automāta?	Bieži	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Gandrīz nekad (atkritumu tvertnē ir dažas glāzītes)
Vai augstskolas pārstāvji bieži lieto vienreizējās glāzītes no ūdens automāta?	Bieži	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Gandrīz nekad (atkritumu tvertnē ir dažas glāzītes)
Cik studentu lieto savu daudzreiz lietojamo krūzi vai pudeli?	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāk nekā 80%
Vai studenti bieži pērk ūdeni plastmasas pudelēs?	Tiek bieži novērots	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Gandrīz nekad
Vai studentiem ir ērti pieejams dzeramais krāna ūdens, piemēram, iekštelpu dzeramā ūdens strūklakās?	Nav pieejams	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairākās vietās
Cik daudz plastmasas atkritumu (pārtikas produktu iepakojumi, kancelejas preces u. tml.) var novērot nešķirotu atkritumu tvertnēs augstskolas auditorijās, gaitēnos u. tml. vietās?	Daudz (vairāk nekā puse no atkritumiem)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nedaudz (tvertnēs dažas vienības)
Vai augstskolas telpās ir pietiekami daudz atkritumu tvertņu?	Trūkst vai arī tās ir pārpildītas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir pietiekami, atkritumi nemētājas apkārt
Cik gaitēnos ir pieejamas tvertnes papīra atkritumu šķirošanai?	Nevienā	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Gandrīz visos
Cik gaitēnos ir pieejamas tvertnes plastmasas šķirošanai?	Nevienā	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Gandrīz visos
Vai augstskolā ir pieejama informācija par atkritumu šķirošanu?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairākās vietās
Vai šķirošanas konteineros tiek liktas tikai tam paredzētās lietas?	Bieži ir kļūdas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vienmēr ir pareizi
Vai augstskolā notiek pasākumi vai akcijas, kas mudina vākt atkritumus pārstrādei, piemēram, makulatūru, baterijas u. tml.?	Nenotiek	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Notiek vairākas reizes gadā
Vai augstskolā notiek pasākumi vai akcijas, kas izglīto studentus un veicina neradīt, atkārtoti izmantot un šķirot atkritumus?	Nenotiek	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Notiek vairākas reizes gadā
Vai studenti mēdz apmeklēt atkritumu poligonus?	Nemēdz apmeklēt	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Apmeklē vairāku studiju programmu vai kursu ietvaros
Vai augstskolā strādājošie ēdināšanas uzņēmumi pārtikas atkritumus nošķir no sadzīves atkritumiem?	Viss nonāk sadzīves atkritumos	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Pārtikas atkritumi tiek vākti atsevišķi
Vai augstskolā ir iespēja kompostēt bioloģiskos atkritumus?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Gan pārtikas, gan lapu atkritumus
Cik bieži augstskolas apkārtnē tiek piesārņota ar atkritumiem?	Ļoti bieži var ieraudzīt atkritumus	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Atkritumu nav

		1	2	3	4	5	
Vai augstskolas apkārtnē ir pietiekami daudz atkritumu tvertņu?	Trūkst vai arī tās ir pārpildītas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir pietiekami, atkritumi nemētājas zemē
Vai augstskola iesaistās atkritumu piesārņojuma novēršanā un vides sakopšanā savā apkārtnē (piejūrā, mežā, utt.)?	Neiesaistās	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	iesaistās vairākas reizes gadā
Vai augstskolas pasākumos tiek izmantoti baloni, gaisa laternas vai dalīti plastmasas aksesuāri?	Jā, bieži	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nekad

JŪSU JAUTĀJUMI		1	2	3	4	5	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	





## ZINĀŠANU, PARADUMU UN ATTIEKSMJU IZVĒRTĒJUMS

Šo izvērtējumu var veikt aptaujas veidā. Jautājumus iespējams rediģēt, kā arī ieteicams aptauju papildināt ar saviem jautājumiem. Svarīgi aptaujāt ne tikai studentus, bet arī citus augstskolas pārstāvjus, piemēram, mācībspēkus, administrācijas darbiniekus, tehniskos darbiniekus. Tādēļ aptaujā ieteicams pievienot jautājumu, kur respondenti atzīmē, vai pārstāv studentus vai darbiniekus.

Vai cenšaties samazināt ikdienā radīto atkritumu apjomu?

Jā

Nē

Ja atbildējāt "Jā", lūdzu, precizējiet, kādā veidā? (atzīmē visus atbilstošos)

- Izmantoju atkārtoti lietojamu iepirkumu maisu un mazos maisiņus
- Ārpus mājas izmantoju atkārtoti lietojamu pudeli un/vai krūzi
- Izvairos no lieka iepakojuma, pērkot produktus
- Izvairos no vienreizlietojamu trauku izmantošanas
- Pārdomāju pirkumus, pērku tikai nepieciešamāko
- Cenšos neradīt pārtikas atkritumus
- Mājās veidoju kompostu
- Salaboju sadzīves priekšmetus, pirms pērku jaunus
- Piedāvāju citiem sev nevajadzīgās lietas
- Iegādājos lietotas preces
- Cits:

Kāpēc, jūsuprāt, ir svarīgi samazināt plastmasas produktu daudzumu mūsu ikdienā? (*Miniet 2 iemeslus*)

Kura no šīm, jūsuprāt, ir svarīgākā rīcība, lai mazinātu atkritumu radītās problēmas?

Atkritumu izmešana tam paredzētās vietās

Novērst un mazināt atkritumu rašanos

Atkritumu atkārtota izmantošana

Rīkot vides sakopšanas talkas

Šķirot atkritumus

Vai jūsu dzīvesvietā ir pieejami atkritumu šķirošanas konteineri?

Jā, visi nepieciešamie šķirošanas konteineri atrodas netālu no dzīvesvietas

Nē, šķirošanas konteineri nav pieejami

Daļēji, dažus atkritumu veidus jānogādā citur

Vai jūs šķirojat atkritumus?

Jā

Nē

Neregulāri

Vai informācija par prasībām atkritumu šķirošanā ir pietiekama un saprotama?

Jā, jautājumu nav

Nē, ir daudz neskaidrību

Daļēji, ir dažas neskaidrības

Vai jūs izmantojat depoziņa sistēmu dzērienu iepakojuma nodošanai?

Jā

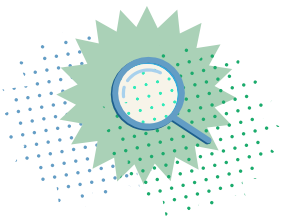
Nē

Neregulāri

Nepērku dzērienus depoziņa iepakojumos







## TĒMAS PADZIĻINĀTA IZPĒTE

Šeit pievienots ieteikums, kādus vides aspektus būtu nepieciešams izpētīt padziļināti. Taču iespējams pētīt arī citus tēmai atbilstošus vides aspektus. Ieteicams tēmas padziļinātu izpēti uzticēt studentiem, integrējot to mācību procesā. Idejas tēmas sasaistei ar studiju jomām un pētniecības virzieniem atradīsiet šeit: [ej.uz/eko-studiju-temas](http://ej.uz/eko-studiju-temas)

Veiciet atkritumu auditu augstskolā – noskaidrojiet, kāda veida atkritumi un cik daudz ikdienā rodas. Analizējiet dažādas augstskolas darbības jomas atsevišķi. Katrā no tām meklējiet iespējas novērst atkritumu rašanos, piemēram, vairāk iegādājoties preces ar minimālu iepakojumu vai vispār bez tā. Papildus informācijai varat izmantot Ekoskolu programmas atkritumu audita metodiskos materiālus, kas atrodami šeit: [ej.uz/atkritumu-audits](http://ej.uz/atkritumu-audits)

## ILGTERMIŅA SALĪDZINĀJUMS

Tabulā norādīti daži ilgtermiņa indikatoru piemēri, taču augstskola var piefiksēt arī citus sev būtiskus indikatorus, piemēram:

- kompostēto atkritumu daudzums;
- studenti, kas lieto savu atkārtoti lietojamo ūdens pudeli vai termokrūzi;
- studenti, kas ikdienā šķiro atkritumus;
- u.c.

Kas jānoskaidro		Gads					
		...					...
Nešķirotu sadzīves atkritumu apjoms (Pierakstiet mērvienību – kg vai m <sup>3</sup> )							
Šķirotu atkritumu apjoms (Pierakstiet mērvienību – kg vai m <sup>3</sup> )							
Atkritumi veidi, kas tiek šķiroti un nodoti pārstrādei (norādiet atbilstošos burtus):	a. Papīrs b. Kartons c. Plastmasa d. Stikls e. Skārdenes f. Elektroierīces g. Baterijas h. Spuldzes i. Tekstils j. Pārtikas atlikumi						

## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kas pēc novērtējuma  
datiem jūsu augstskolā  
**vislabāk darbojas** saistībā  
ar atkritumiem?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kur saistībā ar  
atkritumiem  
nepieciešami uzlabojumi?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Ko Ekopadome **varētu darīt**, lai ieviestu šos uzlabojumus, t.i. kas būtu jāiekļauj rīcības plānā?





# ŪDENS



## IEVADS TĒMĀ

Lai arī Latvijā nav vietu, kur mēs varētu izsmelt dzeramā ūdens krājumus, ir vērts ūdeni taupīt, lai samazinātu tā iegūšanai un apstrādei nepieciešamo enerģiju. Tāpat ir svarīgi izpētīt, vai augstskolas radītie notekūdeņi nepiesārņo vidi un tiek pietiekami attīrīti, pirms ūdens atkal nonāk dabā.

## AUGSTSKOLAS IZVĒRTĒJUMS

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai augstskolā ir sastopami piloši krāni, ko nevar aizgriezt?	Bieži	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nav sastopami
Vai studenti mēdz atstāt neaizgrieztus ūdens krānus?	Bieži	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Gandrīz nekad
Vai augstskolā ir sastopami tualetes podi, kuriem ir tehniskas problēmas, pastāvīgi tek ūdens?	Bieži	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nav sastopami
Cik tualetēs ir podi ar diviem ūdens noliešanas režīmiem?	0–20% (no visām tualetēm)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	100% (visās tualetēs)
Vai augstskolā ir uzstādīti ūdens taupīšanas rīki (piemēram, aeratori, sensori)?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Gandrīz visur
Cik bieži novērojama studentu izšķērdīga rīkošanās ar ūdeni, piemēram, ilgstoši bez vajadzības turot atvērtu ūdens krānu?	Bieži	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Gandrīz nekad
Cik tualetēs/dušās ir uzstādīti atgādinājumi par ūdens taupīšanu?	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	100%
Vai augstskola savāc un izmanto lietus ūdeni?	Netiek vākts	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vāc un izmanto
Vai āra augu un zālienu laistīšanai tiek izmantots neapstrādāts ūdens (piemēram, lietus vai akas ūdens)?	Izmanto krāna ūdeni	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vienmēr izmanto neapstrādātu ūdeni

		1	2	3	4	5	
Vai augstskola izvērtē iespējamos ūdens piesārņojuma avotus (piemēram, no tīrīšanas vai augu kopšanas līdzekļiem, atkritumiem vidē, autotransporta) un novērš draudus?	Netiek izvērtēts	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Tiek izvērtēti visi avoti un apzināti risinājumi
Vai notekūdeņi pirms nonākšanas dabā tiek pietiekami attīrīti?	Attīrīšana nenotiek	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ūdens tiek uzticami attīrīts
Vai augstskolas studenti mēdz apmeklēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtas?	Nemēdz apmeklēt	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Apmeklē vairāku studiju programmu vai kursu ietvaros
Cik daudz vidi piesārņojoša sāls ziemā lieto augstskolas apkārtne?	Daudz	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nemaz, izmanto citas metodes
Vai augstskolā notiek izglītojošas aktivitātes par globālām ar ūdeni saistītām problēmām (plūdi, sausums, ūdens pieejamība, piesārņojums)?	Nenotiek	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Tā ir daļa no mācību procesa, notiek arī pasākumi ārpus studijām

JŪSU JAUTĀJUMI		1	2	3	4	5	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	





## ZINĀŠANU, PARADUMU UN ATTIEKSMJU IZVĒRTĒJUMS

Šo izvērtējumu var veikt aptaujas veidā. Jautājumus iespējams rediģēt, kā arī ieteicams aptauju papildināt ar saviem jautājumiem. Svarīgi aptaujāt ne tikai studentus, bet arī citus augstskolas pārstāvjus, piemēram, mācībspēkus, administrācijas darbiniekus, tehniskos darbiniekus. Tādēļ aptaujā ieteicams pievienot jautājumu, kur respondenti atzīmē, vai pārstāv studentus vai darbiniekus.

Kāpēc, jūsu prātā, ir svarīgi taupīt ūdeni tādā valstī kā Latvija, kur ir pietiekami saldūdens krājumi?  
(*mini divus iemeslus*)

Ja atbildējāt "Jā", lūdzu, precizējiet, kādā veidā? (*Atzīmē visus atbilstošos*)

- Lietojam ūdens krānus, kuriem ir aeratori
- Aizgriežam krānu, kamēr tīrām zobus
- Aizgriežam krānu, kamēr saziēpējam rokas
- Biežāk ejam dušā, nevis vannā
- Cenšamies dušā neuzturēties ilgi / neļejam vannu pārāk pilnu
- Izmantojam atbilstošo ūdens nolaišanas pogu tualetē (ja ir divas)
- Uzraugām, lai krāni nepil / lai tualetes poda tvertne netek
- Nemazgājam augļus vai dārzeņus tekošā ūdenī
- Nemazgājam traukus tekošā ūdenī
- Izmantojam trauku mazgājamo mašīnu
- Darbinām veļas mazgājamo mašīnu tikai tad, ja tā ir pilna
- Cits:

Vai lietojat krāna ūdeni dzeršanai?

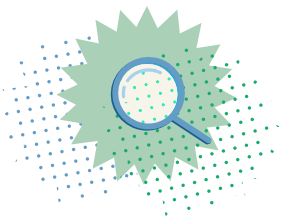
 Jā, bez papildu apstrādes Jā, tikai vārītu Jā, filtrētu Nē

Ja atbildējāt "Nē", kāda veida ūdeni lietojat dzeršanai un kādēļ?

Vai, izvēloties tīrīšanas un mazgāšanas līdzekļus, pievēršat uzmanību, lai tie būtu videi draudzīgi (ir ekomarķējums, bioloģiski noārdāmi, nekaitē ūdens iemītniekiem u. tml.)?

 Jā Nē Dažreiz



## TĒMAS PADZIĻINĀTA IZPĒTE

Šeit pievienots ieteikums, kādus vides aspektus būtu nepieciešams izpētīt padziļināti. Taču iespējams pētīt arī citus tēmai atbilstošus vides aspektus. Ieteicams tēmas padziļinātu izpēti uzticēt studentiem, integrējot to mācību procesā. Idejas tēmas sasaistei ar studiju jomām un pētniecības virzieniem atradīsiet šeit: [ej.uz/eko-studiju-temas](http://ej.uz/eko-studiju-temas)

Veiciet detalizētu dzeramā ūdens patēriņa auditu. Ja iespējams, nosakiet ūdens patēriņu atsevišķi dažādās jomās, piemēram, ēdināšanā, telpu uzkopšanā, laboratorijās, dušās, tualetēs utt. Pārlicinieties, vai visos gadījumos nepieciešams izmantot dzeramo ūdeni (attīrītu un speciāli sagatavotu ūdeni). Izpētiet neattīrīta ūdens resursu (piemēram lietus ūdens, akas ūdens u. tml.) pieejamību un izmantošanas iespējas augstskolā.

## ILGTERMIŅA SALĪDZINĀJUMS

Tabulā norādīti daži ilgtermiņa indikatoru piemēri, taču augstskola var piefiksēt arī citus sev būtiskus indikatorus, piemēram:

- ūdens patēriņš dienā uz vienu studentu/darbinieku;
- savāktā un izmantotā lietus ūdens daudzums;
- kādu daļu no patērētā ūdens sastāda neapstrādāts ūdens (lietus, akas vai tml. ūdens);
- u.c.

Kas jānoskaidro	Gads				
	...				...
Patērētā ūdens apjoms (septembrī) (m <sup>3</sup> )					
Patērētā ūdens apjoms (gadā) (m <sup>3</sup> )					





## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kas pēc novērtējuma  
datiem jūsu augstskolā  
**vislabāk darbojas** saistībā  
ar ūdens izmantošanu?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kuros jautājumos  
nepieciešami  
uzlabojumi?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Ko Ekopadome **varētu darīt**, lai ieviestu šos uzlabojumus, t.i. kas būtu jāiekļauj rīcības plānā?





# PĀRTIKA



## IEVADS TĒMĀ

Katru dienu uz augstskolas ēdnīcām no tuvākas un tālākas apkārtnes plūst pārtikas produktu kilogrami. Sadarbojoties ar ēdinātājiem un uzliekot skaidras zaļā iepirkuma prasības, var panākt, ka šī pārtika ir audzēta atbildīgi pret vidi. Augstskolā var panākt to, ka arvien mazāk cilvēkiem domātas pārtikas nonāk atkritumos vai tiek izbarota dzīvniekiem. Ir svarīgi arī izglītēt studentus un visu augstskolu par videi nedraudzīgākajiem produktiem (rūpnieciski audzēta gaļa, olas, piens, palmu eļļa), lai mudinātu samazināt to klātbūtni uzturā.

## AUGSTSKOLAS IZVĒRTĒJUMS

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik lielā mērā augstskolā esošie ēdināšanas uzņēmumi izmanto bioloģiski sertificētus* produktus? <i>*Produktiem ir bioloģiskās lauksaimniecības ekomarķējums, nevis "Zaļā karotīte" vai citi simboli, kas nav ekomarķējums.</i>	0–20 % (no visiem produktiem)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāk nekā 80 % (no visiem produktiem)
Vai ēdinātāji ņem vērā sezonālātes aspektu ēdiena gatavošanā?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vienmēr
Vai augstskolai ir dārzs, kur audzē dārzeņus vai garšaugus?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir plašs dārzs
Ja augstskolai ir dārzs, vai tiek veicināta lauksaimniecības šķirņu bioloģiskā daudzveidība? (Piemēram, dārzā audzē dažādu šķirņu burkānus, nevis tikai vienas šķirnes.)	Audzē vienas šķirnes augus	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Audzē dažādas šķirnes un saglabā sēklas
Vai augstskolas ēdnīcā(-ās) ir iespējams pielāgot porcijas lielumu – palūgt mazāku vai lielāku porciju?	Nav iespējams	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vienmēr iespējams
Aptuveni cik liela daļa augstskolā sagatavotās pārtikas <b>netiek</b> apēsta?	> 40 %	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	0–10 %
Vai tiek apkopota informācija par ēdieniem, kas visbiežāk netiek apēsti?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Regulāri
Kāda ir sadarbība ar ēdinātājiem neapēstā un izmestā ēdiena daļas samazināšanā?	Nav atsaučības	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Lieliska sadarbība

		1	2	3	4	5	
Vai ir pieejama informācija par ēdnīcā(-ās) pagatavoto ēdienu sastāvu?	Nav pieejama	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Brīvi pieejama visiem
Kāda ir ēdienu izvēle ēdnīcā(-ās) personām, kuras neēd gaļu un zivis?	"Salāti un kartupeļi"	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Pilnvērtīgi ēdieni
Cik bieži augstskolas ēdnīcā(-ās) ir iespējams izvēlēties sabalansētu <b>veģetāru</b> maltīti?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairākas izvēles iespējas katru dienu
Cik bieži skolas ēdnīcā(-ās) ir iespējams izvēlēties sabalansētu <b>vegānisku</b> maltīti?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairākas izvēles iespējas katru dienu
Cik viegli studentiem vai augstskolas pārstāvjiem ir panākt izmaiņas ēdnīcas ēdienkartē?	Grūti	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ļoti viegli
Vai augstskolā ir vietas, kur studentiem uzsildīt līdzī paņemto ēdienu?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir vairākās vietās, brīvi pieejamas
Vai augstskolā ir pieejami rūpnieciski ražoti našķi, piemēram, saldumi, cepumi, kas satur palmu eļļu?	Viegli pieejami	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nav pieejami
Vai augstskolā ir pieejami " <i>Godīgās tirdzniecības</i> " (ang. "Fair trade") vai bioloģiski sertificēti pārtikas produkti?	Nav pieejami	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Pieejami plašā klāstā
Vai augstskolā notiek pasākumi, kas izglīto par pārtikas ietekmi uz vidi un videi draudzīgām pārtikas izvēlēm?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāki gadā, kā arī tā ir daļa no mācību procesa
Vai augstskolā notiek pasākumi, kas popularizē bioloģiskos zemniekus?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāki gadā
Ja augstskolā notiek ēst gatavošanas meistarības, vai tiek pievērsta uzmanība videi draudzīgiem ēdieniem, piemēram, no sezonāliem, vietējiem produktiem, bez gaļas u. tml.?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vienmēr

JŪSU JAUTĀJUMI		1	2	3	4	5	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	



# ZINĀŠANU, PARADUMU UN ATTIEKSMJU IZVĒRTĒJUMS

Šo izvērtējumu var veikt aptaujas veidā. Jautājumus iespējams rediģēt, kā arī ieteicams aptauju papildināt ar saviem jautājumiem. Svarīgi aptaujāt ne tikai studentus, bet arī citus augstskolas pārstāvjus, piemēram, mācībspēkus, administrācijas darbiniekus, tehniskos darbiniekus. Tādēļ aptaujā ieteicams pievienot jautājumu, kur respondenti atzīmē, vai pārstāv studentus vai darbiniekus.

Kuri no šiem tev šķiet svarīgākie principi, kas jāievēro, lai ēstu videi draudzīgi?  
(*iespējams atzīmēt vairākus variantus*)

- Jāaudzē pārtika pašam
- Jāpērk tikai Latvijā ražoti produkti
- Jāpērk bioloģiski sertificēti produkti
- Jāsamazina izmestās pārtikas daudzums
- Jāpērk augļi un dārzeņi, kuriem šobrīd ir ražas sezona
- Jāsamazina rūpnieciski audzētas gaļas, olu, piena patēriņš
- Jāsamazina gatavo produktu pirkšana no veikala un vairāk jāgatavo mājās
- Jāsamazina produktu patēriņš, kas satur palmu eļļu

Vai piekristat apgalvojumam, ka videi draudzīga ēšana ikdienā **nav** dārgāka?

- Jā       Drīzāk jā       Grūti pateikt       Drīzāk nē
- Nē

Kur jūs ikdienā iegādājaties pārtiku?

Katrai izvēlei atzīmējiet atbilstošo biežumu skalā no 1 līdz 5, kur  
1 - *Nekad*, 2 - *Retos gadījumos*, 3 - *Dažreiz*, 4 - *Vairumā gadījumu*, 5 - *Vienmēr*

	<i>Nekad</i>	<i>Retos gadījumos</i>	<i>Dažreiz</i>	<i>Vairumā gadījumu</i>	<i>Vienmēr</i>
<i>Veikalā</i>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<i>Tirgū</i>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<i>Tiesi no ražotāja/zemnieka</i>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<i>Audzējam paši</i>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<i>Cits:_____</i>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Kādi ir jūsu pārtikas iegādes paradumi?

Katrai izvēlei atzīmējiet atbilstošo biežumu skalā no 1 līdz 5, kur  
1 - Jā, 2 - Drīzāk jā, 3 - Grūti pateikt, 4 - Drīzāk nē, 5 - Nē

	Jā	Drīzāk jā	Grūti pateikt	Drīzāk nē	Nē
Iepērkos spontāni, izvēloties to, kas tajā brīdī kārojas	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Iepērkoties lielu uzmanību pievēršu cenām, cenšoties iztērēt pēc iespējas mazāk naudas	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Cenšos izvēlēties produktus, kam ir bioloģiskās lauksaimniecības vai godīgas tirdzniecības sertifikāts	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Pērkot augļus un dārzeņus, izvēlos sezonālos jeb tādus, kuru dabiskais augšanas un nogatavošanās laiks ir pašreiz	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Iepērkoties manu izvēli <b>neietekmē</b> produktu vizuālais izskats (piemēram, līķi gurķi, izliekušies burkāni, saburzījies iepakojums u. tml.)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Iepērkoties pievēršu uzmanību izcelsmes valstij, cenšoties izvēlēties vietējos produktus vai tādus, kas audzēti/ražoti pēc iespējas tuvāk	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ja ir alternatīvas, <b>neizvēlos</b> produktus, kuru sastāvā ir palmu eļļa	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Cik bieži jūs ēdat šādus pārtikas produktus?

Katrai izvēlei atzīmējiet atbilstošo biežumu skalā no 1 līdz 5, kur  
1 - Katru dienu, 2 - Katru otro dienu, 3 - Vienu vai divas reizes nedēļā, 4 - Retāk, 5 - Nekad

	Katru dienu	Katru otro dienu	Vienu vai divas reizes nedēļā	Retāk	Nekad
Gaļu un gaļas izstrādājumus (ieskaitot desas, cīsiņus, kūpinājumus u. c.)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Dārzeņus	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Augļus	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Pusfabrikātus (piemēram, ātri pagatavojamas putras, zupas, pelmeņus, saldētas picas u. c.)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Cik bieži jūs apmeklējat ātrās ēdināšanas vietas vai pasūtāt ēdienu no tām?

Katru dienu
  Katru otro dienu
  Vienu vai divas reizes nedēļā
  Retāk
  Nekad

Cik bieži jūs iegādājaties iepakotas uzkodas vai dzērienus (veikalā, degvielas uzpildes stacijā, no uzkodu automāta u. c.)?

Katru dienu
  Katru otro dienu
  Vienu vai divas reizes nedēļā
  Retāk
  Nekad

Ja atzīmējat, ka audzējat pārtiku paši, lūdzu, norādiet, ko tieši audzējat?

Cik bieži jūs gatavojat ēdienu paši?

Katru dienu

Katru otro dienu

Vienu vai divas reizes nedēļā

Retāk

Nekad

Cik bieži jums nākas izmest atkritumos neizmantotus pārtikas produktus vai neapēstu ēdienu?

Katru dienu

Katru otro dienu

Vienu vai divas reizes nedēļā

Retāk

Nekad

Kādu iemeslu dēļ jums nākas izmest ēdienu?

Katram iemeslam atzīmējiet atbilstošo biežumu skalā no 1 līdz 5, kur 1 - Nekad, 2 - Retos gadījumos, 3 - Dažreiz, 4 - Vairumā gadījumu, 5 - Vienmēr

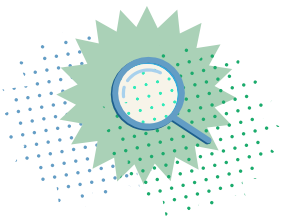
	Nekad	Retos gadījumos	Dažreiz	Vairumā gadījumu	Vienmēr
Ēdiens ir sabojājies	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Tam beidzies derīguma termiņš	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Esam pagatavojuši pārāk daudz, un nevienam šo ēdienu vairs negribas	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Notiek negadījums (piemēram, ēdiens piedeg, nokrīt uz grīdas)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Kā jums šķiet, cik lielā mērā varam ietekmēt globālās problēmas, mainot savus ēšanas paradumus (piemēram, pievēršot uzmanību pārtikas izcelsmei, ražošanas un pagatavošanas veidam, sezonālībai utt.)?

- Varam ietekmēt lielā mērā
- Drīzāk varam ietekmēt
- Grūti pateikt
- Drīzāk nevaram ietekmēt
- Nevaram ietekmēt







## TĒMAS PADZIĻINĀTA IZPĒTE

Šeit pievienots ieteikums, kādus vides aspektus būtu nepieciešams izpētīt padziļināti. Taču iespējams pētīt arī citus tēmai atbilstošus vides aspektus. Ieteicams tēmas padziļinātu izpēti uzticēt studentiem, integrējot to mācību procesā. Idejas tēmas sasaistei ar studiju jomām un pētniecības virzieniem atradīsiet šeit: [ej.uz/eko-studiju-temas](http://ej.uz/eko-studiju-temas)

Izmantojiet projekta "Ēdam atbildīgi" anketas, lai izpētītu augstskolas ēdnīcas, kafejnīcas vai uz kodu automātu atbilstību atbildīgā pārtikas patēriņa principiem. Anketas atrodamas šeit: [https://ej.uz/partikas\\_aptaujas](https://ej.uz/partikas_aptaujas). Jums būs nepieciešams:

- a. *Izvērtējuma\_ievads.doc*
- b. *Izvērtējums\_ēdnīca\_obl.doc*
- c. *Izvērtējums\_kafejnīca\_automāti.doc*,
- d. *papildus var izmantot Izvērtējums\_ēdnīca\_izv.doc*

Meklējiet veidus, kā sadarboties ar ēdinātājiem un veicināt pārtikas produktu iegādi atbilstoši Zaļā publiskā iepirkuma prasībām.

## ILGTERMIŅA SALĪDZINĀJUMS

Tabulā norādīti daži ilgtermiņa indikatoru piemēri, taču augstskola var piefiksēt arī citus sev būtiskus indikatorus, piemēram:

- vietējo produktu īpatsvars ēdnīcas maltīšu piedāvājumā;
- bioloģiski sertificētu produktu īpatsvars;
- u.c.

Kas jānoskaidro	Gads				
	...				...
Izmestās pārtikas daudzums gadā, (kg)					
Izmestās pārtikas daudzums gadā uz vienu studentu, (kg)					

## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kas pēc novērtējuma  
datiem augstskolā  
**vislabāk darbojas** saistībā  
ar pārtikas tēmu?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kur saistībā ar  
pārtiku **nepieciešami**  
uzlabojumi?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Ko Ekopadome **varētu darīt**, lai ieviestu šos uzlabojumus, t.i. kas būtu jāiekļauj rīcības plānā?





# VIDE UN VESELĪBA



## IEVADS TĒMĀ

Laikā, kad patēriņcības kultūra vilina jauniešus izvēlēties videi un veselībai kaitīgus ieradumus, vides izglītības mērķis ir piedāvāt alternatīvas – aizraujošas bezmaksas, veselīgas un radošas aktivitātes, kas palīdz iepazīt dabu un ilgtspējīgu dzīvesveidu. Ekoaugstskolai jādod iespēja apgūt nepieciešamās prasmes, lai varētu dzīvot labklājīgi, nepiesārņojot un neapdraudot vidi, kas šo labklājību nodrošina.

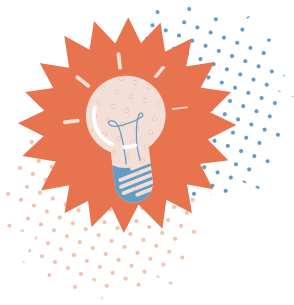
## AUGSTSKOLAS IZVĒRTĒJUMS

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai augstskolā rudenī bez maksas ir pieejami vietējie augļi no studentu vai darbinieku mājām?	Nav pieejami	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairākās klasēs
Vai augstskolā pieejams uzskodu automāts, kura piedāvājumā ir daudz rūpnieciski ražotu, <b>neveselīgu</b> uzskodu?	Vairākās vietās	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nav pieejams
Vai augstskolā pieejams karsto dzērienu automāts (piedāvā nezināmas izcelsmes kafiju/kakao, izsniedz dzērienus vienreizlietojamās krūzītēs, veicina saldinātu dzērienu patēriņu)?	Vairākās vietās	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nav pieejams
Vai augstskola sadarbojas ar ēdinātāju(-iem) un iesaka uzlabojumus ēdienkartei vai pārdodamajiem produktiem, ja ir kafējnīca vai uzskodu automāti?	Neiesaka	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Iesaka un veiksmīgi sadarbojas
Cik daudz palmu eļļu saturošu produktu (konfekšu, cepumu u. tml.) iepakojumi ikdienā redzami atkritumu grozos?	Daudz dažādi iepakojumi	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Gandrīz nemaz
Vai augstskolā notiek ēst gatavošanas meistarklases, kur var iemācīties gatavot videi un veselībai draudzīgus ēdienus vai našķus?	Nenotiek nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Notiek vairākas reizes gadā, visiem dzimumiem
Vai augstskolas pasākumos tiek pasniegtas videi un veselībai draudzīgas uzskodas?	Tam netiek pievērsta uzmanība	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairumā gadījumu

		1	2	3	4	5	
Cik bieži augstskolas pasākumos tiek pasniegti vai dāvināti rūpnieciski ražoti saldumi, kuru sastāvā ir liels cukura daudzums vai palmu eļļa?	Bieži	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Reti
Vai augstskolā izmantotie tīrīšanas, dezinfekcijas līdzekļi ir videi un veselībai draudzīgi (sertificēti, ir <i>ekomarkējums</i> )?	Tādu nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Visi līdzekļi ir ekosertificēti
Vai augstskolā remontam tiek izmantoti videi draudzīgi būvmateriāli un krāsas, kā arī videi draudzīgas mēbeles (sertificētas, ir <i>ekomarkējums</i> )?	Tam nepievērš uzmanību	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Pārsvarā ir ekosertificēti
Vai augstskolas apkārtnē ir tīrs gaiss?	Konstatēts liels piesārņojums	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Gaiss ir tīrs
Vai augstskolā un tās apkārtnē ir liels troksnis?	Troksnis ir liels	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Troksnis ir mazs
Kāda daļa studentu laiku starp lekcijām u. c. nodarbībām pavada pasīvi (sēžot, lietojot telefonu u. tml.)?	Vairāk nekā puse	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Mazāk nekā 10 %
Vai augstskolā tiek veicināta aktīva brīvā laika pavadīšana?	Netiek veicināta	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Tiek veicināta regulāri
Vai studentiem ir iespējas augstskolā sportot bez maksas, tostarp izmantot kredītpunktus sporta nodarbībām?	Nav iespējas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir vairākas bezmaksas iespējas
Cik bieži tiek rīkotas fiziskās aktivitātes, sacensības vai citas aktīvas nodarbes brīvā dabā?	Reti, tikai sporta nodarbībās	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Bieži notiek pasākumi ar uzdevumiem ārā
Vai augstskolā tiek rīkotas vai popularizētas apzinātības, relaksācijas u. tml. aktivitātes garīgajai veselībai?	Netiek rīkotas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Notiek regulāri
<b>JŪSU JAUTĀJUMI</b>		1	2	3	4	5	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	



# ZINĀŠANU, PARADUMU UN ATTIEKSMJU IZVĒRTĒJUMS

Šo izvērtējumu var veikt aptaujas veidā. Jautājumus iespējams rediģēt, kā arī ieteicams aptauju papildināt ar saviem jautājumiem. Svarīgi aptaujāt ne tikai studentus, bet arī citus augstskolas pārstāvjus, piemēram, mācībspēkus, administrācijas darbiniekus, tehniskos darbiniekus. Tādēļ aptaujā ieteicams pievienot jautājumu, kur respondenti atzīmē, vai pārstāv studentus vai darbiniekus.

Kā jūs **visbiežāk** pavadāt brīvo laiku?

- Pasīvi (piemēram, spēlējot galda spēles, skatoties filmas/TV u. c.)
- Aktīvi (piemēram, ejot pastaigās, braucot ar velosipēdiem, sportojot u. c.)
- Vienlīdz daudz gan aktīvi, gan pasīvi

Pārvietošanās kājām vai ar velosipēdu ir ne tikai veselībai, bet arī videi draudzīga. Cik bieži jūs pārvieojaties kājām vai ar velosipēdu, nevis mehanizētajiem transportlīdzekļiem?

- Vienmēr
- Vairumā gadījumu
- Dažreiz
- Reti

Vai sekojat līdz ikdienā veikto soļu skaitam?

- Jā
- Nē
- Dažreiz

Ja sekojat līdz ikdienā veikto soļu skaitam, cik soļu vidēji veicat vienā dienā?

- Līdz 5000 soļu
- 5000–10 000 soļu
- 10000–15 000 soļu
- Vairāk nekā 15 000 soļu

Rūpnieciski ražota pārtika ir viens no galvenajiem liekā svara un vides problēmu cēloņiem. Vai ikdienā pievēršat uzmanību tam, lai jūsu uzturs būtu videi un veselībai draudzīgs?

- Nepievēršu lielu uzmanību
- Pārsvārā sekoju, lai būtu veselīgs (vairāk augļu un dārzeņu, mazāk cukura u. tml.)
- Pārsvārā sekoju, lai būtu videi draudzīgs (vairāk sezonālu un vietējo, bioloģiski sertificētu produktu, mazāk rūpnieciski ražotas gaļas, palmu eļļu saturošu produktu u. tml.)
- Man ir vienlīdz svarīgi, lai uzturs būtu gan veselīgs, gan videi draudzīgs

Atpūta dabā palīdz uzlabot ne tikai fizisko, bet arī garīgo veselību, kā arī veicina interesi par dabas vērtībām. Cik bieži jūs dodaties pārgājienos, apmeklējat dabas parkus vai takas vai vienkārši atpūšaties dabā?

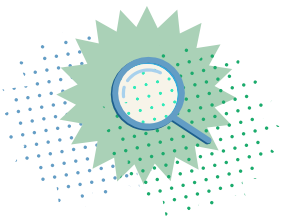
- Ļoti bieži un visos gadalaikos
- Bieži, bet pārsvārā siltajā laikā
- Dažreiz
- Reti
- Nekad

Ekomarķējums ir simbols uz ekoloģiski sertificēta produkta iepakojuma, kas garantē, ka tas ir ražots no dabai draudzīgiem izejmateriāliem un ar videi nekaitīgām ražošanas metodēm. Produkti ar ekomarķējumu nedrīkst saturēt videi un veselībai kaitīgas izejvielas.

Atzīmējiet visus simbolus, kuri ir ekomarķējumi!







## TĒMAS PADZIĻINĀTA IZPĒTE

Šeit pievienots ieteikums, kādus vides aspektus būtu nepieciešams izpētīt padziļināti. Taču iespējams pētīt arī citus tēmai atbilstošus vides aspektus. Ieteicams tēmas padziļinātu izpēti uzticēt studentiem, integrējot to mācību procesā. Idejas tēmas sasaistei ar studiju jomām un pētniecības virzieniem atradīsiet šeit: [ej.uz/eko-studiju-temas](http://ej.uz/eko-studiju-temas)

Ar dažādām metodēm izpētiet gaisa vai trokšņa piesārņojuma līmeni augsskolas tuvumā. Apkopojiet informāciju par šāda piesārņojuma ietekmi uz veselību un izsakiet priekšlikumus, kā piesārņojumu augstskolas apkārtnē varētu mazināt.

## ILGTERMIŅA SALĪDZINĀJUMS

Tabulā norādīti daži ilgtermiņa indikatoru piemēri, taču augstskola var piefiksēt arī citus sev būtiskus indikatorus, piemēram:

- veselību veicinošu kampaņu skaits un to efektivitāte;
- studentu un darbinieku vidējais ikdienā veikto soļu skaits;
- u.c.

Kas jānoskaidro	Gads				
	...				...
Studenti, kuri brīvo laiku pavada aktīvi, (%)					
Studenti, kuri visbiežāk pārvietojas kājām vai ar velosipēdu, nevis ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, (%)					
Studenti, kuri atpazīst ekomarķējuma simbolus, (%)					



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kas pēc novērtējuma  
datiem augstskolā  
**vislabāk darbojas** saistībā  
ar vides un veselības  
tēmu?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kuros jautājumos  
nepieciešami  
uzlabojumi?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Ko Ekopadome **varētu darīt**, lai ieviestu šos uzlabojumus, t.i. kas būtu jāiekļauj rīcības plānā?





# AUGSTSKOLAS VIDE UN APKĀRTNE



## IEVADS TĒMĀ

Viens no labākajiem veidiem, kā uzlabot labsajūtu mācību laikā, ir pēc iespējas biežāk iziet ārpus telpām, kā arī izmantot augstskolas apkārtni un tuvumā esošās dabas vērtības mācībās, pasākumos un atpūtā. Augstskolas var mācīties no dabas, kur katra brīvā niša tiek aizpildīta ar dzīvību – tāpat arī augstskolas teritorijas daļas pēc iespējas vairāk jāpiepilda ar izglītojošiem, dabas un atpūtas elementiem.

## AUGSTSKOLAS IZVĒRTĒJUMS

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik daudz augu atrodas augstskolas telpās?	Augu nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Augi ir katrā telpā
Vai studenti nodara pāri skolas augiem (tos aplaužot, bojājot)?	Daudziem augiem ir bojājumi	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Augiem bojājumu nav
Kādu daļu no augstskolas apkārtnes aizņem zālājs, koki, krūmi u. c. augi?	0–20%, pārsvarā ir asfalts, bruģis	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāk nekā 80%
Cik lielā mērā augstskolas teritorijas sakopšanai tiek lietots videi draudzīgs aprīkojums (tāds, kas nepatērē fosilo degvielu)?	Nemaz	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Tikai šāds
Vai augstskolas teritorijā studentiem ir iespēja audzēt garšaugus vai dārzeņus rekreācijas, mācību vai pārtikas ieguves nolūkos?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir plašs dārzs, audzē daudz augu
Vai augstskolas apkārtnē ir iespējams iepazīt un uzzināt vairāk par apkārtnē sastopamiem augiem un dzīvniekiem?	Nav nekādas informācijas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Daudz zīmīšu, citu informatīvu materiālu, stendu
Ārā, augstskolas apkārtnē ir iespējams vadīt mācību nodarbības	Tas nav iespējams	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir speciāli tam paredzētas vietas

		1	2	3	4	5	
Studiju programmas, kuru ietvaros mācību procesā tiek izmantota āra vide vai norisinās nodarbības ārā, notiek tematiski projekti ,pēc iespējas iesaistot arī sabiedrību, dažādas mērķgrupas.	0–10% (no visām studiju programmām)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāk nekā 40 % (no visām studiju programmām)
Augstskola organizē zaļos pārgājienus, kuru laikā tiek izzinātas dabas vērtības tuvākajā un tālākajā apkārtnē	Neorganizē	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Organizē vairākas reizes gadā
Augstskolas pagalmā ir vietas, kur apsēsties un atpūsties	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairākās vietās, pietiekami daudz
Augstskolas pagalmā ir galdi ar soliņiem, kur ērti mācīties vai ēst	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairākās vietās
Augstskolas pagalmā ir vietas, kur aktīvi pavadīt laiku (piemēram, āra treniņi, sporta laukumi, vietas, kur spēlēt bumbu u. tml.)	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Daudz un dažādas
Augstskolas teritorijā ir skulptūras, sienu gleznojumi vai citi mākslas darbi, tostarp saistībā ar vides vai dabas tematiku	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāki
Vai studenti ar cieņu izturas pret aprīkojumu augstskolas apkārtnē?	Bieži bojā	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nav problēmu
Vai kopumā augstskolas apkārtnē veicina vēlmi pavadīt laiku ārā?	Nemaz neveicina	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir daudz veicinošu elementu
Vai studentiem ir iespēja izteikt ieteikumus par to, ko viņi vēlētos redzēt augstskolas pagalmā un apkārtnē?	Nav iespējas, netiek uzklausi	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairākas iespējas (ieteikumu kaste, anketēšana u. c.)
<b>JŪSU JAUTĀJUMI</b>							
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	



## ZINĀŠANU, PARADUMU UN ATTIEKSMJU IZVĒRTĒJUMS

Šo izvērtējumu var veikt aptaujas veidā. Jautājumus iespējams rediģēt, kā arī ieteicams aptauju papildināt ar saviem jautājumiem. Svarīgi aptaujāt ne tikai studentus, bet arī citus augstskolas pārstāvjus, piemēram, mācībspēkus, administrācijas darbiniekus, tehniskos darbiniekus. Tādēļ aptaujā ieteicams pievienot jautājumu, kur respondenti atzīmē, vai pārstāv studentus vai darbiniekus.

Vai jums ir svarīgi, ka augstskolas telpās un ārpus tām ir daudz augu?

Jā  Drīzāk jā  Grūti pateikt  Drīzāk nē

Nē

Vai jūs vēlētos, lai vairāk mācību nodarbību augstskolā norisinās ārpus telpām?

Jā, noteikti  Drīzāk jā  Nezinu  Drīzāk nē

Noteikti nē

Kādi, jūsuprāt, varētu būt ieguvumi no mācībām ārpus telpām?

Vai jūs mēdzat pavadīt laiku ārā, augstskolas apkārtnē?

Jā, bieži  Jā, dažreiz  Reti  Gandrīz nekad

Vai, jūsuprāt, mūsu augstskolas apkārtnē veicina vēlmi pavadīt laiku ārā?

Jā, noteikti  Jā, bet nepieciešami nelieli uzlabojumi  Nē, nepieciešami lieli uzlabojumi

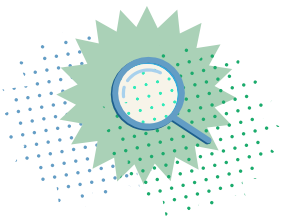
Nezinu

Kas, jūsuprāt, nepieciešams mūsu augstskolas apkārtņē, lai mudinātu studentus vairāk laika pavadīt ārā mācībās vai atpūtā? (iespējams atzīmēt vairākas atbildes)

- Vairāk koku, apstādījumu, zālāju
- Vairāk dabisku teritoriju, kur vērot dabu (piem., atsevišķs laukums, kur ir nepļauts zāliens)
- Informatīvi stendi, kas ļauj uzzināt par apkārtnes augiem un dzīvniekiem
- Vieta, kur studentiem audzēt dārzeņus vai citus augus
- Vairāk soliņu atpūtai
- Galdi un soli, kur mācīties vai ēst
- Vietas, kur vadīt mācību nodarbības ārā
- Vietas, kur aktīvi pavadīt laiku, piemēram, spēlēt bumbu
- Āra trenāžieri
- Skulptūras, sienu gleznojumi vai citi mākslas darbi
- Cits: \_\_\_\_\_







## TĒMAS PADZIĻINĀTA IZPĒTE

Šeit pievienots ieteikums, kādus vides aspektus būtu nepieciešams izpētīt padziļināti. Taču iespējams pētīt arī citus tēmai atbilstošus vides aspektus. Ieteicams tēmas padziļinātu izpēti uzticēt studentiem, integrējot to mācību procesā. Idejas tēmas sasaistei ar studiju jomām un pētniecības virzieniem atradīsiet šeit: [ej.uz/eko-studiju-temas](http://ej.uz/eko-studiju-temas)

- 1 Izvērtējiet vidi ārpus augstskolas telpām un tās pielietojanas iespējas mācību procesā dažādos studijuursos un programmās. Izstrādājiet priekšlikumus āra nodarbību iekļaušanai mācību plānos.
- 2 Veiciet pētījumu par studentu brīvā laika pavadīšanas paradumiem ārā, augstskolas apkārtnē. Cik bieži un cik daudz laika studenti pavada ārā? Kādu vecuma grupu vai studiju jomu pārstāvji to dara biežāk? Ko studenti dara ārā (pastaigājas, sēž, mācās, aktīvi atpūšas u. c.)? Analizējiet, vai esošais augstskolas apkārtnes iekārtojums ir studentu interesēm atbilstošs un vai tas motivē vairāk laika pavadīt ārā, augstskolas apkārtnē. Izvirziet priekšlikumus, kas nepieciešams, lai ārā pavadīto laiku padarītu kvalitatīvāku un videi un veselībai draudzīgāku.

## ILGTERMIŅA SALĪDZINĀJUMS

Tabulā norādīti daži ilgtermiņa indikatoru piemēri, taču augstskola var piefiksēt arī citus sev būtiskus indikatorus, piemēram:

- studenti, kas laprāt pavada brīvo laiku ārā, augstskolas apkārtnē;
- āra vides labiekārtošanai iztērētie līdzekļi;
- u.c.

### Kas jānoskaidro

Studiju programmas, kurās norisinājusies vismaz 1 nodarbība ārā vidē vai tematisks projekts, kas iesaistīja sabiedrību, dažādas mērķgrupas. (% no visām programmām)

### Gads

...					...



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kas pēc novērtējuma  
datiem augstskolā  
**vislabāk darbojas** saistībā  
ar skolas apkārtni un tās  
izmantošanu?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kuros jautājumos  
skolas vidē un apkārtnē  
nepieciešami uzlabojumi?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Ko Ekopadome **varētu darīt**, lai ieviestu šos uzlabojumus, t.i. kas būtu jāiekļauj rīcības plānā?





# MEŽS



## IEVADS TĒMĀ

Nedrīkst aizmirst, ka aptuveni pusi Latvijas teritorijas klāj meži un tiem ir būtiska loma dabā, cilvēku dzīvē un valsts ekonomikā. Tādēļ Ekoaugstskolu uzdevums ir veidot izpratni par meža lomu dabā un cilvēku dzīvē, kā arī mudināt rīkoties atbildīgi, saudzējot dabas vērtības, daudzveidību un meža resursus.

## AUGSTSKOLAS IZVĒRTĒJUMS

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai mācību procesā tiek izmantots tuvākās apkārtnes mežs?	Netiek	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Bieži, visu gadu
Vai koksnes produktiem (papīram u. tml.) ir FSC sertifikāts?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir visiem
Vai mēbelēm vai interjera elementiem augstskolā ir izmantota tropisko lietusmežu koksne?	Tam nepievērš uzmanību	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nav izmantota
Vai augstskolā tiek meklēta iespēja atkārtoti izmantot lietotus kokmateriālus (piemēram, atrodot jaunu pielietojumu vecajiem vai atjaunojot vecus koka izstrādājumus tā vietā, lai pirktu jaunus)	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Katru reizi
Vai augstskolā izvērtējat drukāšanas nepieciešamību?	Reti	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vienmēr
Cik lielā mērā augstskolā lieto rakstāmpapīru, kas ražots no otrreiz pārstrādātām šķiedrām?	Nemaz	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Lieto tikai šādu
Cik lielā mērā augstskolā lieto tualetes papīru, salvetes vai papīra dvieļus, kas ražoti no otrreiz pārstrādātām šķiedrām?	Nemaz	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Lieto tikai šādu
Vai augstskola piedalās koku stādīšanas aktivitātēs?	Nepiedalās	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vismaz reizi gadā

		1	2	3	4	5	
Vai augstskolā notiek pasākumi, kas izglīto par pārmērīgu mežu izciršanu un tās radīto ietekmi uz vidi (piemēram, lietusmežu izciršanu palmu eļļas plantācijām vai ganībām, kailciršu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību)?	Nenotiek	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāki gadā, kā arī tā ir daļa no mācību procesa

JŪSU JAUTĀJUMI		1	2	3	4	5	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	





## ZINĀŠANU, PARADUMU UN ATTIEKSMJU IZVĒRTĒJUMS

Šo izvērtējumu var veikt aptaujas veidā. Jautājumus iespējams rediģēt, kā arī ieteicams aptauju papildināt ar saviem jautājumiem. Svarīgi aptaujāt ne tikai studentus, bet arī citus augstskolas pārstāvjus, piemēram, mācībspēkus, administrācijas darbiniekus, tehniskos darbiniekus. Tādēļ aptaujā ieteicams pievienot jautājumu, kur respondenti atzīmē, vai pārstāv studentus vai darbiniekus.

Cik bieži jūs dodaties pastaigāties vai atpūsties mežā?

Gandrīz katru dienu

Dažas reizes nedēļā

Dažas reizes mēnesī

Dažas reizes gadā

Ļoti reti

Kā jūs parasti rīkojaties, ja ieraugāt mežā atkritumus?

Ziņoju, izmantojot lietotni "Vides SOS"

Ziņoju meža īpašniekam vai pašvaldībai

Salasu atkritumus un izmetu tam paredzētā vietā

Nedaru neko

Cits:

Vai pievēršat uzmanību tam, lai atbildīgi lietotu meža resursus? (iespējams atzīmēt vairākas atbildes)

Nepievēršu uzmanību

Iegādājos papīru ar FSC sertifikātu

Iegādājos koka mēbeles ar FSC sertifikātu

Lietoju papīru, kas ražots no otrreiz pārstrādātām šķiedrām

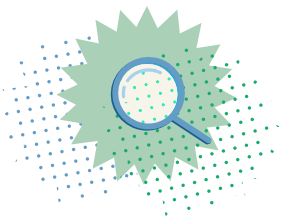
Lietoju tualetes papīru, papīra dvieļus vai salvetes, kas ražoti no otrreiz pārstrādātām šķiedrām

Taupīgi lietoju papīru (piemēram, izmantojam abas puses, lieki nedrukāju)

Nelietoju vai maz lietoju produktus, kas veicina lietus mežu izciršanu (piemēram, produktus, kas satur palmu eļļu)

Ziedoju vai iesaistos nevalstiskās organizācijās, kas rūpējas par meža aizsardzību

Cits:



## TĒMAS PADZIĻINĀTA IZPĒTE

Šeit pievienots ieteikums, kādus vides aspektus būtu nepieciešams izpētīt padziļināti. Taču iespējams pētīt arī citus tēmai atbilstošus vides aspektus. Ieteicams tēmas padziļinātu izpēti uzticēt studentiem, integrējot to mācību procesā. Idejas tēmas sasaistei ar studiju jomām un pētniecības virzieniem atradīsiet šeit: [ej.uz/eko-studiju-temas](http://ej.uz/eko-studiju-temas)

Izpētiet, cik daudz papīra ikdienā tiek patērēts augstskolā. Kādiem mērķiem visbiežāk lieto papīru? Kāda daļa no patērētā papīra ir ražota no otrreiz pārstrādātām šķiedrām? Kādās situācijās ir iespējams samazināt papīra patēriņu vai lietot papīru atkārtoti? Plašākam pētījumam varat apskatīt ne tikai kopēšanai, drukāšanai un rakstīšanai paredzēto papīru, bet arī citus papīra veidus un izstrādājumus.

## ILGTERMIŅA SALĪDZINĀJUMS

Tabulā norādīti daži ilgtermiņa indikatoru piemēri, taču augstskola var piefiksēt arī citus sev būtiskus indikatorus, kas atbilst šai tēmai.

Kas jānoskaidro	Gads
Papīra* patēriņš oktobrī, (kg)	...
Papīra* patēriņš gadā, (kg)	...
*šeit domāts – kopēšanai, drukāšanai un rakstīšanai paredzētais papīrs	...





## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kas pēc novērtējuma  
datiem augstskolā  
**vislabāk darbojas** saistībā  
ar meža tēmu?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kuros jautājumos  
meža tēmā nepieciešami  
uzlabojumi?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Ko Ekopadome **varētu darīt**, lai ieviestu šos uzlabojumus, t.i. kas būtu jāiekļauj rīcības plānā?





# BIOLOGISKĀ DAUDZVEIDĪBA



## IEVADS TĒMĀ

Bioloģiskās daudzveidības izzušana ir viena no lielākajām cilvēku radītajām vides problēmām, kas draud līdz nepazīšanai mainīt mūsu pasauli. Taču bieži izglītības iestāžu apkārtnē var atrast dažādas dzīvotnes un ekosistēmas, kas var kalpot par labu pamatu cilvēku un dabas attiecību izzināšanai. Ekoaugstskolām ir ļoti svarīgi iepazīstināt jauniešus ar dabas vērtībām, lai radītu tālāku interesi un personisku vēlmi palīdzēt aizsargāt dabu no neapdomīgas rīcības.

## AUGSTSKOLAS IZVĒRTĒJUMS

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik lielu daļu augstskolas pagalma aizņem zālāji?	0–20% no teritorijas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāk nekā 80%
Cik liela ir augu daudzveidība augstskolas pagalma zālājā?	Maza, viscaur dažas sugas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Liela, daudz dažādu augu
Kādu daļu no augstskolas teritorijas perimetra veido koki vai dzīvžogs?	0–10%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāk nekā 40%
Cik daudz koku ir augstskolas apkārtnē?	Koku nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Daudz koku, dažādas sugas
Vai augstskolas teritorijā ir puķu dobes ar vietējiem augiem, ziedoši koki vai krūmi, kas piesaista kukaiņus?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Daudzās vietās un dažādi
Vai augstskolas teritorijā ir izveidotas īpašas dzīvotnes kukaiņiem – kukaiņu viesnīca, zaru kaudze, reti pļauts zālājs?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairākas dažāda veida dzīvotnes
Cik kukaiņu sugu iespējams pamanīt augstskolas apkārtnē 5 minūšu pastaigas laikā (septembra sākumā)?	Kukaiņu nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāk nekā 10 sugas
Vai augstskolas teritorijā ir zonas, kur zālājs tiek pļauts tikai vienreiz gadā (līdzīgi pļavām)?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	20% no zālāja
Vai augstskolas teritorijā nezāļu un kaitēkļu apkarošanai lieto herbicīdus un pesticīdus?	Bieži	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nekad

		1	2	3	4	5	
Vai augstskolas teritorijā ir ierīkoti elementi putnu piesaistīšanai, piemēram, putnu būriši, barotavas, dzirdinātavas?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairākās vietās un dažādi
Vai augstskolas teritorijā ir ierīkotas vai dabiski sastopamas mītnes citiem dzīvniekiem, piemēram, ežiem, vāverēm, abiniekiem?	Nav	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir vairākas
Vai studenti ar cieņu izturas pret dabas vērtībām skolas apkārtnē?	Bieži bojā, piesārņo	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Nav problēmu
Cik viegli ir panākt izmaiņas teritorijas apsaimniekošanā, lai augstskolas apkārtnē būtu lielāka bioloģiskā daudzveidība?	Grūti	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ļoti viegli
Vai augstskola sadarbojas ar citām organizācijām (dodas ekskursijās, aicina lektoros, piedalās konkursos u. tml.), lai izglītotu studentus par dabas vērtībām?	Nesadarbojas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairākas reizes gadā
Vai augstskolā notiek pasākumi, kas izglīto par bioloģisko daudzveidību (piemēram, kas tāda ir un kāpēc svarīga, kas un kāpēc samazina to, kādas ir dabas vērtības Latvijā, pasaulē un kā iesaistīties daudzveidības saglabāšanā)?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Notiek vairāki gadā, kā arī ir daļa no mācību procesa

JŪSU JAUTĀJUMI		1	2	3	4	5	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	





## ZINĀŠANU, PARADUMU UN ATTIEKSMJU IZVĒRTĒJUMS

Šo izvērtējumu var veikt aptaujas veidā. Jautājumus iespējams rediģēt, kā arī ieteicams aptauju papildināt ar saviem jautājumiem. Svarīgi aptaujāt ne tikai studentus, bet arī citus augstskolas pārstāvjus, piemēram, mācībspēkus, administrācijas darbiniekus, tehniskos darbiniekus. Tādēļ aptaujā ieteicams pievienot jautājumu, kur respondenti atzīmē, vai pārstāv studentus vai darbiniekus.

Vai esat dzirdējis(-usi) terminu “bioloģiskā daudzveidība”?

Esmu dzirdējis(-usi) un zinu, ko tas nozīmē

Esmu dzirdējis(-usi), bet nezinu, ko tas nozīmē

Neesmu dzirdējis(-usi)

Neesmu drošs(-a)

Uzrakstiet saviem vārdiem, kas, jūsuprāt, ir “bioloģiskā daudzveidība”.

Cik lielā mērā, jūsuprāt, minētie faktori apdraud bioloģisko daudzveidību?  
Katram faktoram atzīmējiet vienu no 5 atbilžu variantiem.

	Lielā mērā	Diezgan daudz	Nedaudz	Nemaz	Nezinu
Nelegālās medības	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Invazīvās augu vai dzīvnieku sugas	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Piesārņojums gaisā, ūdenī vai augsnē	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Intensīvā lauksaimniecība, mežizstrāde vai zvejniecība	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Cilvēka izraisītas katastrofas (piemēram, naftas noplūdes)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Dabas katastrofas (plūdi, sausums, ugunsgrēki, vētras u. c.)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Dabas teritoriju pārveidošana ceļu, ūdens vai energoinfrastruktūras izbūvei	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Dabas teritoriju pārveidošana citam pielietojumam (piemēram, purvu un citu mitru vietu nosusināšana lauksaimniecības vai apbūves vajadzībām)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Klimata pārmaiņas	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Šis jautājums ir no Eirobarometra pētījuma “Eiropiešu attieksme pret biodaudzveidību”, 2019

Vai, jūsuprāt, mūsu augstskolas apkārtnē ir sastopama liela augu, kukaiņu u. c dzīvo būtņu daudzveidība?

Jā, noteikti

Drīzāk jā

Nezinu

Drīzāk nē

Noteikti nē

Kādēļ, jūsuprāt, ir svarīgi, lai augstskolas apkārtnē būtu liela kukaiņu un augu daudzveidība?  
(miniet divus iemeslus)

Nosauciet divus veidus, kā, jūsuprāt, cilvēki var palīdzēt dabai un veicināt bioloģisko daudzveidību.

Atzīmējiet, kurus no bioloģisko daudzveidību veicinošiem elementiem jūs vēlētos redzēt mūsu augstskolas apkārtnē? (iespējams atzīmēt vairākas atbildes)

- Vairāk koku
- Dzīvžogus
- Ziedošus krūmus
- Puķudobes ar vietējo sugu augiem
- Nepļautas zāles laukumu (nelielu dabisku pļavu)
- Kukaiņu viesnīcu
- Akmeņu krājumus, zaru kaudzes (mītnes nelieliem dzīvniekiem)
- Putnu būrus
- Putnu barotavas vai dzirdinātavas
- Visus iepriekš minētos





## TĒMAS PADZIĻINĀTA IZPĒTE

Šeit pievienots ieteikums, kādus vides aspektus būtu nepieciešams izpētīt padziļināti. Taču iespējams pētīt arī citus tēmai atbilstošus vides aspektus. Ieteicams tēmas padziļinātu izpēti uzticēt studentiem, integrējot to mācību procesā. Idejas tēmas sasaistei ar studiju jomām un pētniecības virzieniem atradīsiet šeit: [ej.uz/eko-studiju-temas](http://ej.uz/eko-studiju-temas)

Sadarbībā ar speciālistiem vai atbilstošās jomas studentiem, veiciet bioloģiskās daudzveidības auditu augstskolas apkārtnē. Izveidojiet bioloģiskās daudzveidības reģistru vai veiciet kartēšanu, atzīmējot galveno dzīvotņu un sugu skaitu. Izdariet secinājumus par sugu daudzveidību un sastopamības biežumu. Izveidojiet plānu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai (ja šobrīd tā ir liela) vai palielināšanai (ja tā ir nepietiekama).

## ILGTERMIŅA SALĪDZINĀJUMS

Tabulā norādīti daži ilgtermiņa indikatoru piemēri, taču augstskola var piefiksēt arī citus sev būtiskus indikatorus, piemēram:

- bioloģiskās daudzveidības pieaugums %;
- ar augiem (zālājiem, kokiem, krūmiem utt.) klātās teritorijas īpatsvars;
- dabisko teritoriju attiecība pret intesīvi koptajām;
- u.c.

Kas jānoskaidro	Gads				
	...				...
Studenti, kuri zina, kas ir bioloģiskā daudzveidība (%)					
Studenti, kuri var nosaukt 2 pamatotus iemeslus, kāpēc ir svarīgi, lai augstskolas apkārtnē būtu liela kukaiņu un augu daudzveidība (%)					
Studenti, kuri var nosaukt 2 veidus, kā cilvēki var saglabāt un veicināt bioloģisko daudzveidību (%)					





## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kas pēc novērtējuma  
datiem augstskolā  
**vislabāk darbojas**  
saistībā ar bioloģiskās  
daudzveidības tēmu?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kuros jautājumos  
nepieciešami  
uzlabojumi?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Ko Ekopadome **varētu darīt**, lai ieviestu šos uzlabojumus, t.i. kas būtu jāiekļauj rīcības plānā?





# KLIMATA PĀRMAIŅAS



## IEVADS TĒMĀ

Mūsdienās gandrīz jebkura rīcība rada papildus CO<sub>2</sub> – braucot ar autobusu sadedzinām degvielu, ieslēdzot telpā gaismu tiek sadedzināta gāze Rīgas TEC, bet, ēdot pusdienas, veicinām lauksaimniecības mēslojuma ražošanu, kam arī izmanto fosilos resursus. Nevaram visās jomās uzreiz ieviest tīrākas tehnoloģijas, bet mēs vienmēr varam samazināt tās rīcības, kas piesārņojumu rada lieki – varam radīt mazāk atkritumu, ēst mazāk dzīvnieku produktus un vairāk augu produktu, vairāk braukt ar velosipēdu un iet kājām, taupīt elektrību un ziemā – siltumu.

## AUGSTSKOLAS IZVĒRTĒJUMS

Klimata ietekmju situāciju raksturo augstskolas izvērtējuma dati enerģijas, transporta un pārtikas tēmās.





## ZINĀŠANU, PARADUMU UN ATTIEKSMJU IZVĒRTĒJUMS

Šo izvērtējumu var veikt aptaujas veidā. Klimata pārmaiņu tēmā jautājumi ir ņemti no *Eurobarometra pētījuma par iedzīvotāju atbalstu klimata pasākumiem*, tādēļ lūgums tos neizmainīt, lai tie būtu salīdzināmi ar Latvijas datiem. Taču jautājumus iespējams aptauju papildināt ar saviem jautājumiem. Svarīgi aptaujāt ne tikai studentus, bet arī citus augstskolas pārstāvjus, piemēram, mācībspēkus, administrācijas darbiniekus, tehniskos darbiniekus. Tādēļ aptaujā ieteicams pievienot jautājumu, kur respondenti atzīmē, vai pārstāv studentus vai darbiniekus.

Kuru no šīm problēmām jūs uzskatāt par visas pasaules lielāko problēmu? (Atzīmējiet vienu)

- Klimata pārmaiņas
- Infekcijas slimību izplatība
- Nabadzība, bads un dzeramā ūdens trūkums
- Ekonomiskā situācija
- Demokrātijas un tiesiskuma mazināšanās
- Dabas stāvokļa pasliktināšanās
- Pieaugošais iedzīvotāju skaits pasaulē
- Starptautiskais terorisms
- Piesārņojuma izraisītas veselības problēmas
- Bruņoti konflikti
- Kodolieroču skaita palielināšanās

Kuras no pārējām minētajām jūs uzskatās par lielām problēmām? (Atzīmējiet līdz 4 atbildēm)

- Klimata pārmaiņas
- Infekcijas slimību izplatība
- Nabadzība, bads un dzeramā ūdens trūkums
- Ekonomiskā situācija
- Demokrātijas un tiesiskuma mazināšanās
- Dabas stāvokļa pasliktināšanās
- Pieaugošais iedzīvotāju skaits pasaulē
- Starptautiskais terorisms
- Piesārņojuma izraisītas veselības problēmas
- Bruņoti konflikti
- Kodolieroču skaita palielināšanās

Vērtējot skalā no 1 līdz 10, jūsuprāt, cik nopietna problēma šobrīd ir klimata pārmaiņas?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Nepavisam nav nopietna	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	Ārkārtīgi nopietna

Vai, jūsu prāt, Latvijas valdība dara pietiekami daudz, lai cīnītos ar klimata pārmaiņām?

Pietiekami

Nepietiekami

Pārāk daudz

Nezinu

Vai jūs personīgi pēdējo sešu mēnešu laikā esat veicis(-kusi) kādu rīcību, lai mazinātu klimata pārmaiņas?

Jā

Nē

Nezinu

Kuras no šeit minētajām darbībām, ja vispār kāda, ir attiecināma uz jums? (iespējamās vairākas atbildes)

- Jūs cenšaties samazināt savu atkritumu daudzumu un regulāri šķirojat atkritumus, lai tos varētu nodot atkārtotai pārstrādei
- Jūs pēc iespējas vairāk cenšaties samazināt vienreiz lietojamo preču patēriņu, piemēram, lielveikalu piedāvātos plastikāta maisiņus, nevajadzīgu iepakojumu
- Pērkot jaunu sadzīves tehniku, piemēram, veļas mašīnu, ledusskapi vai TV, svarīgs izvēles faktors ir zemāks enerģijas patēriņš
- Jūs iegādājat un lietojat uzturā vairāk bioloģiskās pārtikas
- Jūs iegādājat un lietojat uzturā mazāk gaļas
- Personiskās automašīnas vietā jūs regulāri izmantojat videi draudzīgākas alternatīvas, piemēram, ejat kājām, braucat ar velosipēdu, izmantojat sabiedrisko transportu vai automašīnu koplietošanu
- Pērkot pārtikas produktus, jūs ņemat vērā to oglekļa pēdu un reizēm attiecīgi pielāgojat iepirkšanos
- Plānojot atvaļinājumu un citus tālākus ceļojumus, jūs ņemat vērā transporta oglekļa pēdu un reizēm attiecīgi pielāgojat savus plānus
- Jūs esat aprīkojis(-usi) savu māju ar labāku siltumizolāciju, lai samazinātu enerģijas patēriņu
- Jūs savā mājā esat uzstādījis(-usi) aprīkojumu, lai kontrolētu un mazinātu enerģijas patēriņu
- Jūs esat pārgājis(-usi) pie cita elektroenerģijas piegādātāja, kas piedāvā lielāku daļu no atjaunojamajiem avotiem iegūtas enerģijas
- Jūs savā mājā esat uzstādījis(-usi) saules paneļus
- Jūs esat iegādājies(-usies) energotaupīgu māju
- Jūs esat iegādājies(-usies) jaunu automašīnu, un liela nozīme tās izvēlē bija mazam degvielas patēriņam
- Jūs esat iegādājies(-usies) elektrotransportlīdzekli
- Cits:

Skatoties nākotnē, cik svarīgi, jūsu prāt, ir Latvijas valdībai uzstādīt mērķus atjaunojamās enerģijas izmantošanas palielināšanai (piemēram, vēja un saules enerģijai) līdz 2030. gadam?

Ļoti svarīgi

Diezgan svarīgi

Nav ļoti svarīgi

Nepavisam nav svarīgi

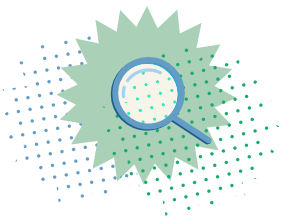
Skatoties nākotnē, cik svarīgi, jūsu prāt, ir tas, ka Latvijas valdība sniedz atbalstu energoefektivitātes uzlabošanai līdz 2030. gadam (piemēram, aicinot iedzīvotājus siltināt mājokļus, uzstādīt saules paneļus vai iegādāties elektrotransportlīdzekļus)?

Ļoti svarīgi

Diezgan svarīgi

Nav ļoti svarīgi

Nepavisam nav svarīgi



## TĒMAS PADZIĻINĀTA IZPĒTE

Šeit pievienots ieteikums, kādus vides aspektus būtu nepieciešams izpētīt padziļināti. Taču iespējams pētīt arī citus tēmai atbilstošus vides aspektus. Ieteicams tēmas padziļinātu izpēti uzticēt studentiem, integrējot to mācību procesā. Idejas tēmas sasaistei ar studiju jomām un pētniecības virzieniem atradīsiet šeit: [ej.uz/eko-studiju-temas](http://ej.uz/eko-studiju-temas)

Tāpat kā enerģijas tēmā, iesakām aprēķināt augstskolas radīto oglekļa pēdas nospiedumu, izmantojot Vides izglītības fonda CO<sub>2</sub> kalkulatoru. Noskaidrojiet, kurās jomās CO<sub>2</sub> emisijas ir lielākās, un izvirziet priekšlikumus, ko varētu darīt, lai situāciju uzlabotu. Nosakiet mērķus oglekļa pēdas nospieduma pakāpeniskai samazināšanai. Vairāk informācijas: [co2.videsfonds.lv/ka-stradat](http://co2.videsfonds.lv/ka-stradat)

## ILGTERMIŅA SALĪDZINĀJUMS

Ilgtermiņa salīdzinājumam šajā tēmā iesakām izmantot CO<sub>2</sub> informāciju, kas jau parādās enerģijas tēmā, taču augstskola var piefiksēt arī citus sev būtiskus indikatorus, kas raksturo ietekmi uz klimata pārmaiņām.



## EKOPADOMES VIEDOKLIS

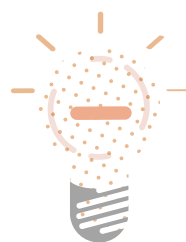


Kas pēc novērtējuma  
datiem augstskolā  
**vislabāk darbojas** saistībā  
ar klimatu?





## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kuros jautājumos  
nepieciešami  
uzlabojumi?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Ko Ekopadome **varētu darīt**, lai ieviestu šos uzlabojumus, t.i. kas būtu jāiekļauj rīcības plānā?





# LĪDZDALĪBA, KOMUNIKĀCIJA UN MĀCĪBU SATURS



## IEVADS TĒMĀ

Ekopadomes mērķis ir iesaistīt Ekoaugstskolas aktivitātēs pēc iespējas vairāk cilvēku – gan studentus, gan mācībspēkus un darbiniekus, gan apkārtējo sabiedrību. Tāpat ir svarīgi, ka Ekoaugstskolu tēmas un citi vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības jautājumi tiek iekļauti mācību procesā. Lai to varētu veiksmīgi īstenot, nepieciešams izvērtēt pašreizējo situāciju.

## AUGSTSKOLAS IZVĒRTĒJUMS

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai augstskolā ir norādes par darbību Ekoaugstskolu programmā?	Nav norāžu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir vairākās vietās, viegli pamanāmas
Kāda daļa studentu zina, kas ir Ekoaugstskolu programma un par augstskolas dalību tajā?	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāk nekā 80%
Cik daudz ārpus Ekopadomes esošu studentu ieteikumu par nepieciešamajiem uzlabojumiem tiek saņemts?	Nemaz	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairāki ieteikumi katru gadu
Vai Ekoaugstskolu programmas logo redzams augstskolas mājaslapā?	Nē	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir, pirmajā lapā
Vai informācija par Ekoaugstskolu programmu un/vai aktivitātēm ir viegli atrodamā augstskolas mājaslapā?	Mājaslapā nav informācijas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Viegli atrodamā
Vai medijos publicētajos rakstos par jūsu augstskolu pieminēts, ka augstskola darbojas Ekoaugstskolu programmā?	Nevienā	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Visos, kas tematiski atbilst
Augstskolas sociālajos tīklos pie Ekopadomes ziņām tiek izmantots tēmturis #Ekoaugstskolas	Netiek izmantots	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Tiek izmantots katrā ziņā, kas saistīta ar Ekoaugstskolu
Augstskolas mājaslapā un/vai sociālajos tīklos tiek publicēti foto no pasākumiem un aktivitātēm, kas saistīti ar Ekoaugstskolu	Netiek	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir foto no visiem pasākumiem

		1	2	3	4	5	
Tiek izvērtēts, vai Ekoaugstskolu programmas aktivitātēm izvēlēta saziņas platforma ir efektīva un ļauj sasniegt lielāko daļu augstskolas pārstāvju (spriežot pēc sekotāju/mājaslapas apmeklētāju skaita, augstskolas pārstāvju informētības u.c. parametriem)	Netiek vērtēta	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ir sagatavots komunikācijas plāns, regulāri tiek izvērtētas saziņas platformas
Ekoaugstskolu programmas ietvaros tiek īstenotas vides izglītības un aizsardzības aktivitātes – akcijas, kampaņas, izstādes u. c. aktivitātes, kurās tiek iesaistīta plašāka sabiedrība (vietējie iedzīvotāji, darbinieki, visa augstskola).	Netiek iesaistīta plašāka sabiedrība	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vismaz 3–4 aktivitātes gadā, aptverot dažādu auditoriju
Kāda daļa studentu atbalsta augstskolas dalību Ekoaugstskolu programmā?	Vairumam nav viedokļa	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	> 90% vērtē pozitīvi
Vai augstskolas darbinieki un studenti, kas nedarbojas Ekopadomē, tiek iesaistīti Ekoaugstskolu programmas projektu norisē?	Netiek iesaistīti	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Iesaistīti vairumā projektu
Vai notiek sadarbība ar citām Ekoaugstskolām un izglītības iestādēm, kas darbojas Ekoskolu programmā (skolām, pirmsskolām)?	Nenotiek	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Notiek regulāri ar vairākām iestādēm
Cik lielā daļā studiju programmu ir iekļauta prioritārā tēma, citas Ekoaugstskolu tēmas vai vides aizsardzības un ilgtspējīgās attīstības jautājumi?	0–20%	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	100%
Prioritārā tēma vai citas Ekoaugstskolu tēmas tiek iekļautas dažāda līmeņa studijās, dažādosursos/ studiju posmos	Tiek iekļautas tikai atsevišķu kursu mācību saturā	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Tiek iekļautas gan bakalaura, gan maģistra studiju programmās dažādiem kursiem
Vai studenti organizē konkursus, viktorīnas vai citus izglītojošus pasākumus par prioritāro tēmu/ citām Ekoaugstskolu tēmām?	Neorganizē	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Vairākas reizes gadā
Vai augstskolas dalība Ekoaugstskolu programmā tiek atzinīgi novērtēta no pašvaldības un citu valsts iestāžu (piemēram, IZM, VARAM) puses?	Pašvaldība un citas iestādes nav informētas, neinteresējas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Pašvaldība un citas iestādes regulāri pauž atbalstu
Vai studenti un augstskolas pārstāvji izstrādā priekšlikumus pašvaldībai vides situācijas uzlabošanai augstskolā un tuvākajā apkārtnē?	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Regulāri
Vai studenti organizē labdarības kampaņas (koncertus, tirdziņus, izstādes u. tml.), lai gūtu finansiālu vai praktisku atbalstu vides aizsardzības iniciatīvu īstenošanai? (Piemēram, Ekopadome īsteno pašceptu gardumu tirdziņu un iegūtos līdzekļus ziedo kādai vides nevalstiskai organizācijai vai izmanto saviem pasākumiem)	Nekad	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Dažas reizes gadā
<b>JŪSU JAUTĀJUMI</b>		1	2	3	4	5	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kas pēc novērtējuma  
datiem augstskolā  
**vislabāk darbojas** saistībā  
ar komunikāciju un skolas,  
sabiedrības iesaistīšanu?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Kuros jautājumos  
nepieciešami  
uzlabojumi?



## EKOPADOMES VIEDOKLIS



Ko Ekopadome **varētu darīt**, lai ieviestu šos uzlabojumus, t.i. kas būtu jāiekļauj rīcības plānā?



